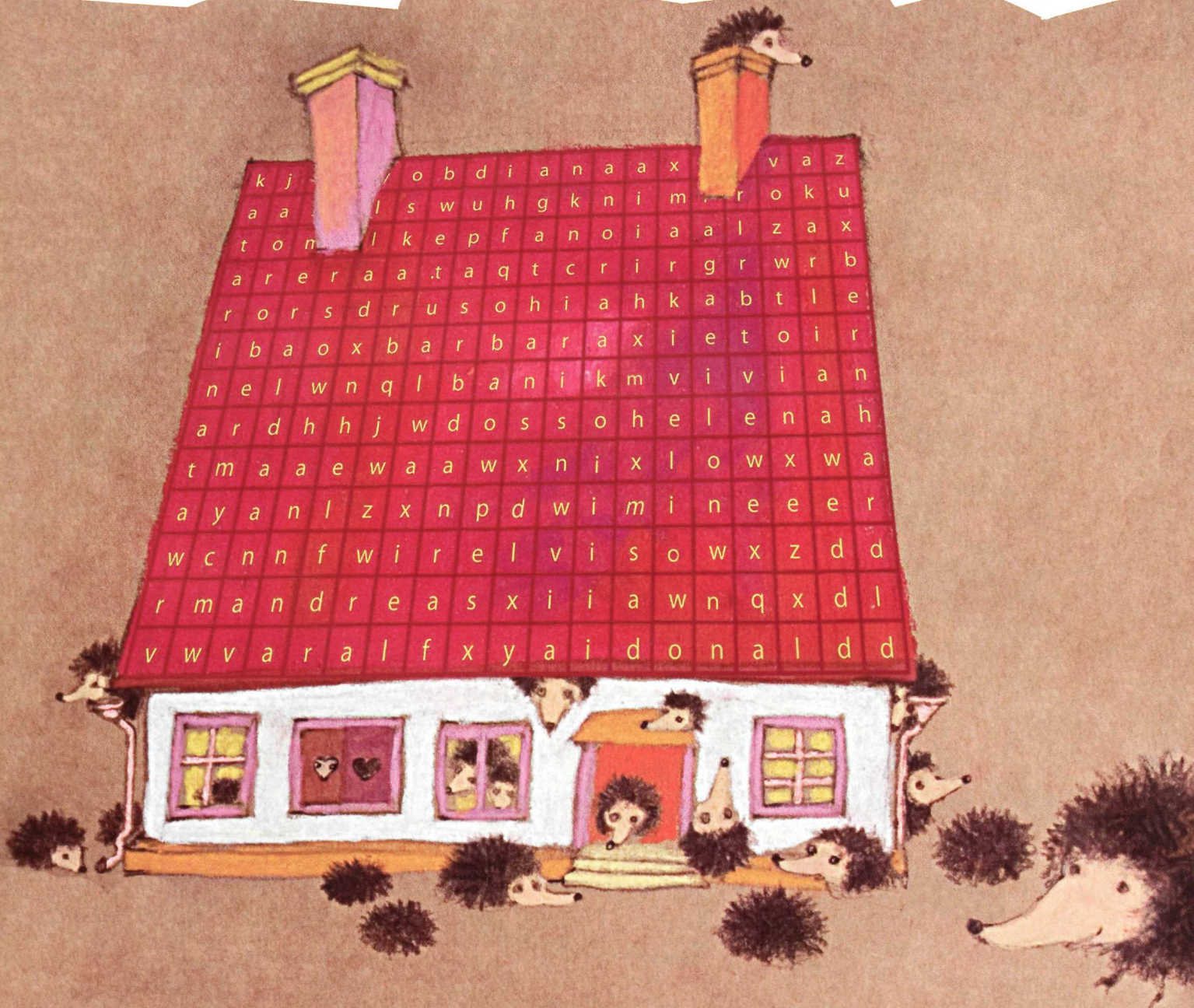

KOOLILASTE AJAKIRI

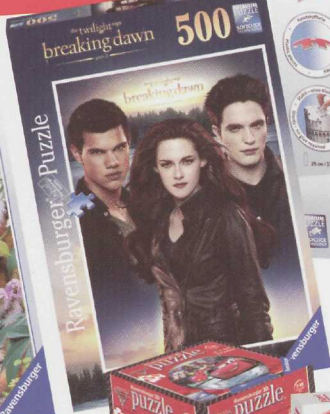
HIND 2,24 €

04
2013

HEALAPS

AUHINNASADU

REKATO
killumängu-
auhinnad võitsid
LEMME LIIN
Vilustest,
ARTUR SOO Türitl,
SIIM ZIRUL Laevast

ning **KERTU SEVEREV**
ja **TRIIN SOOÄÄR** Türitl.

Mõnusat jürikuud
kõigile sõpradele
ja sugulastele!

Ja ongi käes aeg teatada veebruarinumbris
välja kuulutatud võistluste võitjad!
Lõuna-estlaste auhinnad toimetame
nagu ikka **Tartu O. Lutsu** nim. **Kesk-
raamatukogu lasteosakonda** (Kompanii
3/5, Tartu) ning **Põhja-, Lääne- ja Ida-
Eestis** elavate laste preemiad ootavad neid
Kullo Lastegaleriis (**Tallinn, Kuninga 6**).
Kellel on muid soovet ja ettepanekuid,
neil palume need toimetusele
saata e- või tavaposti teel!
Ja edaspidiseks tuletame veel kord
meelde, et ärge unustage võistlustööde
juurde kirjutada oma nime ja aadressi,
muidu võib hea, aga anonüümne
töö auhinnast ilma jääda.

Ilusat aprilli soovides,
lgavesti Teie Triibu-Liine

Barbie
FASHIONISTAS

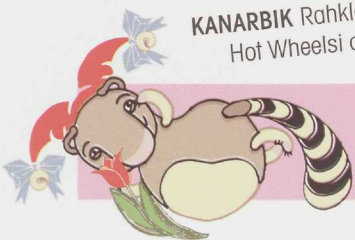
RIMONNE koolilapse riidekapi teemalisi kirjuti
ja joonistusi saabus tohutul hulgal.
Peaauhinnad – Barbie kapid – võitsid **PIPI-LOTTA**
KULLA Laevast ning **GERDA** ja **TRIINU SEPP**
Tallinnast. Barbied saavad **KAI-RIIN**

KANARBIK Rahklast, **KERLI TARUM** Jõhvist ja **KRISTIINA JÕGI** Puurmanist.
Hot Wheelsi autod lähevad **AGO ROOTSMÄLE** ja **KAIIDO KIVILE** Türitl.

Viktoriini-raamatud võitsid
AVELIIS VESKIMÄE Türitl ja
MARISOL VARES Tartust.

Ristsõna-CDd võitsid
LIISBET VILU Sõmerult ja
EDGAR PEIAL Tallinnast.

Lembitu-mõistatuse lahendajaist oli
loosiõnne **KAARI AAVIKUL** Puurmanist,
MARTEN MÄGIL Viljandist ja
BRIT PAJUL Tallinnast.

Täname Kultuuriministeeriumi, Kultuurkapitali ja Hasartmängumaksu Nõukogu.
Suur aitäh Haridus- ja Teadusministeeriumile, kes tellis ajakirja meie põhikoolidele!

HEA LAPS

SELLES NUMBRIS:

LAHEDAT LUGEMIST

- Paul Maari „Täheõgija“ — 4
Anette Laanbeki „Suvelaagris“ — 6
Kadri Vileni kampsunijutt — 8
Evelin Õunapuu „Nimetu“ — 9
Maria Elisabeth Leemet „Keel“ — 10
Põlvalaste luulet — 11
Lõbusaid värssed: Tarmo Vaarmets, Leelo Tungal,
Heli Viht — 12

GALERII

- Kopli Noortemaja näituselt — 13

MAAILM MEIE ÜMBER

- Tore loodus. Mai Zernask lodjapuust — 14
Tere, lind! Peep Veedla metsisest — 16

- Kirjutama! — 18
Järjehoidja — 19
Vahva vahetund Pärnu Rääma Koolis — 20
Poster 1: „Raudmees“ — 21
Poster 2: „Shrek“ — 22

TEE ISE!

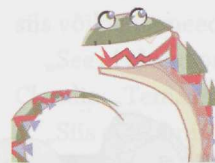
- Osavnäpp: Lully Gustavsoni lõbusaid mänged — 25
Mustkunstnik Ande jäätריך — 26
Irise näomaaling: keel vestil — 27
Sandra sööginurk: oapada ja šokolaadikook — 28

NUPUTA JA NAERA!

- Ilmar Trulli ristsõna — 29
Lembitu mõistatus, viktoriin — 30

- Uusi paetisme — 31
Naeru-uss — 32

ELUMELU

- Uudised Narvast, Petserist, Tapalt — 33
Oi heldeke! Lasteakraani Laulustuudio — 34
Steni muinasjutuvõistluse võitjad — 35
Thomas Scheileke koomiks — 36
Kinouudised: „Raudmees 3“ — 37
Hobid ja huvid: Anna Milena Lender — 38
Siit ja sealt: saurus, hiigelking ja pudelkalad — 39
Söber Veltzi rokokool: Led Zeppelin — 40
Autonimedest: Aston Martin — 42
Barbindus: Polly seinapidu — 43
Rekato: Pipi lauamängud — 44

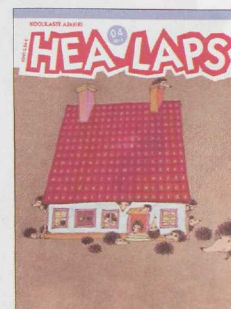
Ajakiri Hea Laps ilmub 1994. aastast

Väljaandja: MTÜ Hea Laps
Harju 1, 10146 Tallinn, tel: 631 44 28
e-post: hea.laps@mail.ee

Peatoimetaja: Leelo Tungal
Kujundaja: Vivika Kalt
Levi: Anna-Magdaleena Kangro

Trükk: Reusner AS
Ajakiri Hea Laps on autorikaitse objekt

Tellimine ja info: www.healaps.ee
meili teel tellimine@healaps.ee
ja Eesti Posti koduleheküljelt
Hind üksikmüügis 2,24

Kaaneplilt: Kirke Kangro

PAUL MAAR TULEB EESTISSE

Varakevadel toimub Tallinnas suur raamatumess, kuhu saabub rohkesti nii kirjanikke, kirjastajaid kui ka lugejaid. Külaliskirjanike seas on ka saksa lastekirjanik **Paul Maar**. See on talle juba teine kord Eestit külastada – esimest korda esitles ta siin oma eesti keelde tõlgitud raamatut „Nädal täis laupäevi“, mille avaldas kirjastus Atleks aastal 2010. Raamatu peategelane Laupa (saksa keeles Sams – sõnast „Samstag“ – laupäev) on lõbus tüüp, kellest saksa lapsed peavad väga lugu. Paul Maar on kirjutanud ja illustreerinud üle 40 laste- ja noorteraamatu ning tema teoseid on tõlgitud kolmekümnesse keelde. Ta on paljude vaimukate värsside ja lastelavastuste autor. Siin avaldatud looke on katkend Paul Maari lasteraamatust „Täheõgija“. Loodetavasti jõuab terve raamat peatselt eestikeelsena ka meie lugemislauale.

Kummaline lugu algab sellest, et Claudia nimeline tüdruk leiab oma aiast hiigelsuure helesinise muna, mida võiks julgesti pidada sauruse omaks. Kui tüdruk muna oma keldrisse viib, leiab ta peatselt seal ainult tühje munakoori. Munast koorunud olevus ise on kadunud, kuid üksteise järel hakkab toimuma veidraid asju...

Koolilapsed ja kingad

(Katkend raamatust „Täheõgija”)

Claudia hiilis jälle keldritrepist alla, avas keldri-ukse ja piilus sisse. Ta vaatas ühe korra, vaatas teise korra, kuna ta ei suutnud uskuda, mida ta nägi – seal oli tema kool. Proua Wagner seisis ees tahvli kõrval. Teised lapsed istusid oma laudade taga ja vaatasid imestunult Claudiat, kes ukseks seisis.

Proua Wagner sõnas: „Claudia, tuled sina aga hilja. Kiiresti istu oma kohale. Me oleme juba alustanud.”

Segadusse aetult istus Claudia oma kohale.

Pärast kooli läksid kõik lapsed ja proua Wagner täiesti iseenesestmõistetavalt keldritrepist üles ja majaukse kaudu välja.

Ema tuli parajasti kabinetist.

„Mis siin lahti on?” hüüatas ta. „Kust küll kõik need lapsed siia said?”

„Kas sa lasksid nad kõik sisse, Claudia?”

„Ei, mina ei ole neid sisse lasknud,” vastas Claudia. „Nad olid all koolis.”

„Missuguses koolis?” küsis ema.

Claudia teatas: „Tule minuga keldrisse ja vaata ise!”

Ema läks koos Claudiaga trepist alla ja avas ukse.

„Mis siin lahti on?” hüüdis ema juba teist korda. „Kust on siia kõik need kingad saanud? Kas siin on sinu käsi mängus, Claudia?”

„Mis kingad?” küsis Claudia ja piilus sisse.

Kus enne kool oli olnud, oli jälle kelder. Aga keldripõrandal lebas nüüd vähemalt sada kinga.

„Ära puutu!” käskis ema ja Claudia noogutas.

Kui isa vastu õhtut koju tuli, juhtisid ema ja Claudia ta kohe keldrisse.

Isal pidid silmad peast välja kukkuma, kui ta nii paljusid kingi nägi.

„Siin on keegi meiega lolli nalja teinud,” ütles ta. „Kas te pole midagi ebaharilikku märganud?”

„Kas meie ei ole midagi ebaharilikku märganud?” korrutas ema. „Vähemalt 25 kooliõpilast tuli koos proua Wagneriga keldritrepist üles ja läks head aega ütlemata majast välja.”

Proua Wagner?” küsis isa. „Kes see proua Wagner veel on?”

„No kuule, minu õpetaja, sa tead seda ju,” ütles Claudia.

„Ja nemad tassisid kõik need kingad keldrisse? Neil on ikka tähelepanuväärne huumorimeel!” hüüdis isa. „Ütle neile homme koolis, et nad olgu nii lahked ja tulgu oma kingadele järele. Mis meie nende sadade kingadega peale peame hakkama? Ja kõik veel pealt-näha üksikud. Kui need veel vähemalt paarid oleksid, siis võiksite need maha müüa.”

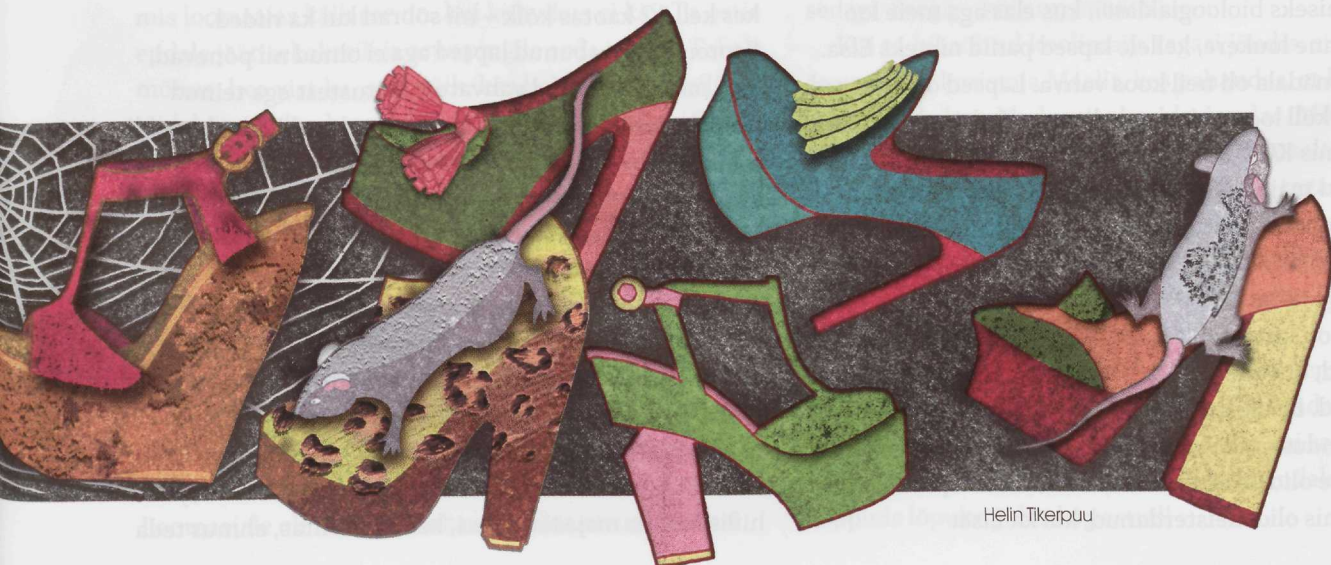
„See ei olnud proua Wagner, kindlasti mitte,” lausus Claudia. „Tema ei oleks sellist asja kunagi teinud.”

„Siis ei tea mina ka enam, mida asjast arvata,” kostis ema.

Ja ema, isa ning Claudia läksid üles õhtust sööma.

Tõlge: **Anu Stolovitš**

© „Der Buchstaben-Fresser” von Paul Maar, Kapitel**2 (c) Verlag Friedrich Oetinger GmbH, Hamburg 1996, 2010*

Helin Tikerpuu

SUVELAAGRIS

Hea Lapse Tüdrukuauhind Steni võistlusel

Anette Laanbek Tartu Kivilinna Gümnaasiumi 7. b klassist

Tahan rääkida teile ühe loo, mis juhtus 2012. aasta augustis. Nimelt sattusid sel ajal üle Eesti lapsed pealinnalaagri raames ööbima Jakob Westholmi Gümnaasiumisse. Valgamaa ja Tartumaa lapsed said majutumiseks bioloogiaklassi, kus elas aga meie loo peategelane luukere, kellele lapsed panid nimeks Elsa.

Terve nädala oli neil koos vahva. Lapsed olid päevad otsa ära, küll loomaaias, vanalinnas, Kadriorus, kunstimuseumis KUMU, Presidendi Kantseleis, teletornis, Stenbocki majas. Öhtul aga rääkisid lapsed enne magamaminekut oma juhtumistest ja kohtadest, kus nad käisid. See tundus nii lahe, et Elsa tahtis ka neid kohti väga näha.

Elsale oli laste poolt selga pandud kleit ja lapsed olid nii lahked, et vahetasid aeg-ajalt Elsal nii kleite kui ka jalanõusid. Elsale meeldis eriti ühel öhtul toimunud teatrietendus, mille lapsed kohapeal välja mõtlesid. Etendusse olid kaasatud nii nukud, mille lapsed nukumuseumis olid meisterdanud, kui ka Elsa.

Nädal möödus ruttu ja Elsa tões, et iga hea asi saab ükskord otsa ning kahjuks pidid lapsed lahkuma. Elsa jäi üksi ootama 1. septembrit, mil selles koolis õppivad lapsed kooli tulevad. Elsa tundis end nagu Tuhkatriinu, kes kell 12 kaotas kõik – nii sõbrad kui ka riided. Septembris saabunud lapsed aga ei olnud nii põnevad, sest nad ei rääkinud vahvatest üritustest ega teinud hilisõhtuni nalja. Samuti ei riietanud nad Elsat, kes pidi ihualasti seisma klassiruumis ja tolmu koguma. Tõestitõesti, sest koristaja Maali ei viitsinud tema pealt tolmu pühkida ja vahepeal oli Elsa kaunistatud isegi ämbliku-võrkudega.

Ühel hommikul ärgates otsustas Elsa, et aitab norutamisest: ta läheb ka neid põnevaid, lastelt kuulnud kohti avastama. Mõeldud – tehtud. Kuidas aga saaks liigelda nii, et teda ei märgataks? Elsa mõtles, mõtles ja leidis, et ta läheb ja vaatab käigu pealt, mis saab. Ta lahkus hommikul vara, kui oli veel hämar, ja hiilis mööda majaääri. Kass, keda ta kohtas, ehmus teda

nähes ja hüppas kräunatades eemale.

Elsa tõdes, et ikkagi peab ta endale riided selga otsima. Siinkohal tuli appi juhus: Elsa nägi ühes aias hernehirmutist suure kübara, pika mantli ja pika säärega kummikutega. Ta võttis riided ja jalanõud ning lubas endale, et kui teekond on läbitud, siis tagastab ta asjad. Nüüd oli palju lihtsam liigelda. Suur kübar varjas luist nägu, käed olid mantlitaskus varjul ja peenikesed jalasääred kummikutes peidus. Astudes sammu ja kaks, avastas ta, et kummikud, mis tal jalas olid, polnud mitte tavalised, vaid seitsmepeniikoormasaapad. Hurraa! Nüüd saab ta kiirelt liigelda ega pea ühistransporti kasutama! Ta soovis käia kindlasti loomaaias ja kohvikus jäätisekokteili joomas. Edasi tahtis ta käia Kadrioru pargis jalutamas ja lõpetuseks istuda Schnelli tiigi ääres.

Jõudnud loomaaeda, ostis ta pileti. Kassas istuv tädi ei pööranud oma prillide tagant isegi pilku temale, kui ta ühe täiskasvanupileti küsis. Ilmselt oleks tädi teda lähemalt uurinud siis, kui ta oleks ostnud näiteks õpilase või pensionäri (seda ta kindlasti oligi, sest vanust oli tal ikka tublisti üle 300) pileti. Tädi peab ju aru saama, kas sooduspilet on ikka õigustatud. Nii et kõik korras, ta võis asuda loomaaeda külastama. Ah jaa, unustasin mainida, kust ta raha sai. Seda, et tal raha ei ole, luukere teadis, ja ta lootis, et saatus tuleb talle appi – ja tuligi. Mäletate, ta võttis mantli ja muud asjad hernehirmutise seljast ja selle mantli taskus oli 50-eurone rahataht. Sellega olid tema rahamured murtud! Elsa käis nüüd tähtsalt ringi, küll vaatas kitsesid, sokkuseid, linde, elevant, närilisi, maduseid, kalu ja kõiki asukaid, kes loomaaias olid. See oli nii tore, et tal vahepeal tekkis tahtmine keksida, kuid ta ei julgenud seda teha, sest ta luud olid esiteks haprad ja teiseks klõbisesid – ja mõelge ometi, kui ta oleks näiteks pikali kukkunud või siis pooleks murdunud. Ta katsus ennast pisut tagasi hoida. Kui ta kohvikusse jõudis, siis mõtles ta, et mis loomaaias käik see on, kui kohvikus ei käi. Ta ostis endale jäätisekokteili ja asus pingile seda jooma. Tal oli mõnus, hea vist ka, sest kõik, kes kohvikus kokteili jõid, kiitsid. Järsku aga tundis ta, et kuidagi imelik on – ja oh seda õudust! Tal ei olnud ju magu, kuhu see kokteil pidi jõudma. Vedelik jõudis otse tema toolile ja tekitas tooli alla suure kokteililoigu. Nüüd hakkas Elsal kiire, ta katsus ruttu minema minna, sest see oli väga kahtlane, mis juhtus, ja kui keegi oleks seda näinud, oleks küsimusi tekkinud. Elsa otsustas, et olgu see kokteil nii hea kui tahes, enam kunagi ta selliseid asju ei joo.

Ta kõndis edasi ja vaatas teisedki loomad üle. Kogu tee ta nuputas, et miks loomad tema peale urisesid ja tema suhtes ärevaks läksid, kuid vastust ta ei leidnud. Loomaaiale oli tiir peale tehtud ja Elsa otsustas edasi

liikuda Kadrioru parki. Lilled vähemalt ei urise ja lõhnavad hästi.

Elsa jõudiski parki ja nägi kauneid roose, purskkaeve, kaunist lossi. Huvitunult jälgis ta ka seda, kuidas vahtkond lossi ees vahetus, ja mõtles, et kui tal koolis olemisest tahtmine otsa saab, siis võiks ta sinna tööle kandideerida. Ta oli veendunud, et tal tuleb seismine samuti väga hästi välja. Ta läks valvuritele nii lähedale, et need pidid teda nägema, kuid nad ei liigutanud silmagi. Siis mõtles Elsa, et teeb nalja, ja võttis kübara peast – kuid ka siis ei teinud valvur teist nägu. Mõttes kiitis luukere valvureid ja otsustas nad rahule jätta.

Edasi viisid saapad ta Schnelli tiigi äärde, millest lapsed nii palju olid rääkinud. Laagrilapsed olid selle tiigi ääres enamuse oma õhtutest veetnud, piknikut pidanud. Elsa istus pingil, mõtiskles ja kujutas ette nende kilkeid ja naeru. Järsku tuli üks mees tema juurde ja küsis, kas tal 10 senti on. Elsal loomulikult oli. Ta otsis taskust ja andis raha mehele. Siis aga muutus mees kurjaks ja ütles, et Elsa peab kogu oma ülejäänud raha ka talle andma. Elsa polnud sellega sugugi nõus, sest ta oli niigi võõrast raha ilma loata kasutanud. Elsa ütles, et ei anna raha talle. Mees võttis välja noa ja ähvardas Elsat sellega. Elsa manitses meest, et too noaga ei vehiks, sest see võib vastu Elsat katki minna. Noaga mees sai veelgi kurjemaks. Ta torkas Elsat ja nuga käis kõll! vastu luukere luud. Mees ehmus, tõmbas Elsal mütsi peast ja karjatas, viskas mütsi maha ja jooksis kiirelt minema. Ilmselt ta enam nii ei tee, sest mine tea, keda ta järgmine kord kogemata ähvardab, ehk mõnda rohelist marsimehikest!

Hakkas hämmarduma ja Elsa otsustas koju minna ning ühtlasi ka riided tagasi viia. Luukere Elsal oli natuke piinlik, et ta ei anna tagasi kogu raha, kuid ta lootas end sellega, et viib rahast tagasi väga palju, sest kui ta oleks kogu raha noaga mehele andnud, siis poleks tal ju sedagi. Seega – kõik on ju hästi!

Kui ta hilisõhtul koolimajja tagasi jõudis, siis kohtas ta veel vaid koristaja Maalit, kes pahandas, et kes küll selle koleda kondikubu siia koridori vedas. Mõtles vaid – koleda! Elsa ei olnud kole, ta oli lihtsalt pisut väsinud. Koristaja võttis Elsa sülle ja viis tagasi klassi. Teate, mida ta siis tegi? Ta pühkis Elsalt tolmu ja arvas, et luukere lõhnab nii hästi – mm-mm, nagu jäätisekokteil! – ja ta viis Elsa duširuumi, et teda kokteilist puhtaks pesta.

Elsa jõudis mõelda vaid seda, et täna on tema elu kõige ilusam päev. Miks, küsite teie. Põhjendan: Elsa sai käia toredates kohtades ja tõdeda, et kui sa midagi väga tahad, siis sa selle ka saad. Ja kolmandaks: ta sai lõppude lõpuks puhtaks pestud!

Kelly Heinmöö (Tallinna Internaatkool)

Kampsunist saab moekarje

Kadri Vilen

Ema kodus viimased silmad, kinnitas lõngaotsa ning asetaski valmis kampsuni rõõmsa ohkega lauale. „Küll sai ilus kampsun,” mõtles ema. „Täpselt selline nagu Mari soovis. Roosa ja puha. Väikeste valgete lumehelvestega varrukatel. Nüüd keedan endale mõnusa kuuma tee ja loen natuke raamatut,” mõtles rahulolev ema ja läks kööki toimetama.

„Küll ma olen ilus kampsun,” mõtles kampsun. „Mina kuulun küll moelavadele, olen ehtne moekarje. Küll see ema ikka oskab ilusaid asju teha. Ta on kohe nagu moeloojast käsitöömeister.”

Kampsuni kõrval pikutasid vardad ja lõngatokid. Nemad mõtlesid samamoodi. Vardad olid natuke väsinud, aga õnnelikud. Ema vilkad käed panid ju vardad väga toimekalt tööle – igal õhtul tuli varrastel paras jupp kampsunit valmis kududa. Muudkui siuh ja siuh! Lõng pidi vaatama, et teda aina jätkuks ja töö seisma ei jääks.

„Anna lõnga peale,” kamandasid vardad lõngatokki. Ja lõngatokk muudkui andis, ise muutus aina õhemaks ja õhemaks. Mida rohkem ema kampsunit valmis kodus, seda õhemaks lõngatokid muutusid. Roosa lõng kadus peaaegu olematuks. Valget oli rohkem, sest seda kasutas ema vähem.

Kui kampsun valmis sai, ei suutnud ta end ära imetleda. Kampsunil tekkis suur soov samuti osavaks käsitöömeistriks saada.

„Kuulge vardad, kas te mind ka kuduma õpetaksite?” küsis kampsun varrastelt.

„No miks mitte,” arvasid vardad. „Kui sa meid korralikult kätte võtad, siis võiksime isegi proovida.”

Valge lõng oli samuti valmis kampsunit kuduma õpetama. Lõngal on kohe selline kutsumus – talle üldse ei meeldi tokis seista, lõng tahaks kangesti salliks, sokkideks või kinnasteks hakata.

Kampsun haaras varrukaotsaga varrastest kinni ning sahmardas seni, kuni vardad lõpuks silmaloomiseks õiges asendis olid. Siis tuli lõng ja sättis end korralikult paika. Nüüd võis kudumine alata. Kampsun aina vehkis sinna, kuhu vardad käsutasid.

„Nüüd keera lõng ümber minu, tõmba sellest silmast läbi ja lükka uus silm minu peale!” juhtis üks varras. Teine varras andis silmi kudumiseks ette. Tasapisi hakkas kudumistöö ilmet võtma. Kuna vardad olid varem emaga koos mitu-mitu paari häid kindaid teinud, siis polnud töö nende jaoks kuigi raske. Kampsun andis muudkui kudumisele valu. Juba jõuti pöidlaosani. Noh, see oli kampsuni jaoks natuke raske koht, aga nii kogenud sellidega nagu need vardad saadi sellestki murest üle. Viimaks tõmbas varras kinda tipust viimast korda lõnga läbi. Üks kinnas oli valmis. Kampsun oli valgest kindast suures vaimustuses.

„Teeme kohe teise ka!” kilkas kampsun õnnelikult. Vardad asusid klõbinal tööle ja valge lõng muudkui vähenes ja vähenes. Ise oli ta selle üle kangesti õnnelik. Muidu nii totsakas lõngatokk, mis tavaliselt ümarat tädikest meenutas, muutus nüüd kangesti peenikeseks nagu mõni modell.

Varsti sai teinegi kinnas valmis. Vardad, lõng ja kampsun tegid lihtsalt nii head koostööd. Nüüd oli kampsunil varrukate otsas kaks imeilusat valget kinnast, pöidlad pisut sõjakalt öieli. Õigupoolest oli kampsun nüüd kinnaskampsun. Või kampsunkinnas. „Võiksin isegi kaminnas olla,” mõtles kampsunkinnas.

Järsku astus tupp Mari. Mari nägi laual vastvalminud kampsunit. Paari hüppega oli tüdruk laua juures ja tõstis kampsuni mõõtmiseks enda ette.

„Emme, milline suurepärase leiutus!” hüüdis Mari. Mitte kellelgi teisel ei ole sellist kampsunit, millel kindad kohe varrukate küljes on. Nii ei lähe ju lumi varrukatest sisse! Mari jooksis kööki ema juurde.

„Emme, sa oled geenius!” kiitis Mari ema.

Kui ema nägi seda suurepärase leiutist, oleks ta äärepealt ehmatusest pikali kukkunud. Õnneks püüdis tool emme kinni. Sellist kampsunit polnud tema silmad küll varem näinud. „Ma pean vist pikali viskama, äkki olen natuke haige,” ütles ema. „Või hakkab hulluks minema,” mõtles ema, aga Marile seda ei öelnud.

Mõne nädala pärast, kui vali tali ikka veel õues külma ja tuisku keerutas, olid mitmel Mari sõbrannal seljas samasugused lahedad kampsunid. Nii saigi kampsunist tõeline moekarje ja emmest tahtmatult andekas moelooja.

Nimetu

Leelo Tungla eriauhind

Evelin Õunapuu Tudulinna Põhikooli 9. klassist

Oli päev, kus kõik isiksusemehikesed said endale nimed. Nii said oma nime usin Nobeldus, kogu aeg naerusuine Õnnelikkus, teistega arvestav sõbralik Viisakus, pisaraid valav Nutt, alati lohutamatu kurb Masendus ning paljud-paljud teised. Nimi jäi saamata ainult ühel, kes lihtsalt ei viitsinud Vanajumala ette minna. Mõnikord ei proovinud mehike isegi üles ärgates silmi avada, rääkimata muudest tegevustest. Ta lootis, et saab endale nime ilma kohale minemata. Kuid magaja kassi suhu hiir ei jookse!

Mõne aja pärast läks Vanajumal ristilapsi vaatama ning täheldas, et mõned neist ei käitu oma nime vääriliselt. Näiteks Õnnelikkuse varem kõrvuni olnud suu oli läinud sirgeks kriipsuks, kohati võisid suunurgad ka allapoole vajuda. Lahkus, kes varem abivalmilt käe ulatas, pritsis sappi ning õelutses. Vanajumal oli sellest vaatepildist nii šokeeritud, et lubas kõiki, kes oma nime vääriliselt ei käitu, olematuks muuta.

Ärakaotamishirm pani nimeta mehikest mõtlema: „Kui mul nimegi pole, siis järelikult pole ma mitte keegi.“

See tegi ta väga kurvaks. Mehike tõusis magavast asendist ning hakkas mööda ilma käima, et nime otsida. Unimüts ületas ennast – oli jalul kauem kui tavaliselt. Muidu oleks ta jõudnud selle aja sees juba kaks uinakut teha. Kui ta jälle tukastas, tundis

nimetu oma õlal koputust ning kellegi hääli ütles: „Laiskus, ärka üles!“

Mehike tegi oma unerähmased silmad lahti. Päeva-valguse tõrjumiseks silmi kissitades hakkas ta uurima olendit, kellelt need sõnad tulid. Magaja ehmus ning kiskus ennast erakordse kiirusega maast lahti, kui tundis ära Vanajumala enda. Jumal lausus: „Arvestades su omadusi: lõputut viitsimatust ja väsimust, ei ole ma isegi pahane, et sa õigel nimepanemisajal minu juurde ei tulnud. Nii otsustasin seda ise teha ning määrata sulle

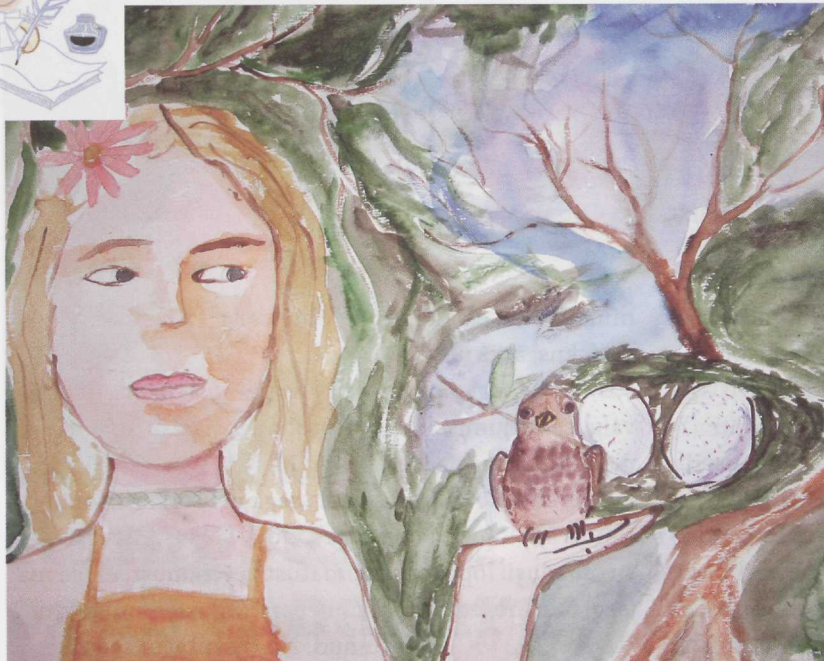
nimeks Laiskus.“

Värskest Laiskuse nime saanud vennike vajus istukile, naeratas ning jäi uuesti magama. Jumal lausus omaette: „No Laiskus on ikka Laiskus,“ ning kadus.

Kullo kunstiringide aastanäituselt (2012)

Anni Kalmus (Peigulanna Gümnaasium)

KEELED

Maria Elisabeth Leemet

Müncheni Euroopa Kooli 5. klassist

Keel, mis see tegelikult on? Äkki on ta lihtsalt suhtlemisviis, võib-olla hoopis üleliigne. Kui küsida kelleltki, mis tuleb talle pähe, kui kuuleb sõna keel, siis loendab ta arvatavasti üles palju keeli, mida tunneb, aga kellelegi ei tule pähegi vastata näiteks viipekeel, pimedate keel või üha rohkem leviv arvutislang.

Meid ümbritsevas maailmas on arvuti muutunud igapäevaseks abimeheks. Arvuti on aga keelte suhtes väga huvitav. Miks pole mina näinud veel ühtegi arvutit puhtas eesti keeles? Enamjaolt on arvuti töökeeleks mõni suurem Euroopa Liidu keel, väiksemaid keeli leidub seal vaid üliharva. Kui avada arvuti esimest korda, on kõik automaatselt inglise keeles. Arvuti viskab tavaliselt ette palju keeleapsusid: mida peaks näiteks tähendama „laadin” kui mõni video arvutis „laeb”? Kas see on lihtsalt tavaline kirjaviga? Küsin nüüd ausalt, kes oleks näinud kunagi arvutit vadja keeles? Tegelikult ei tohiks imeks panna, et arvutis väiksemate kultuuride keeli ei leidu, sest iga päev sureb meie maailmast välja üks väike keel või dialekt.

Erinevate toodete tarbimisjuhendid on samuti alati suure-

mates keeltes kirjutatud. Eestis võib küll lugeda eestikeelseid juhendeid ja hoiatusi, aga alati on kasutusõpetus kirjas ka inglise, prantsuse või itaalia keeles. Isegi seebimullipakenditel, ravimitel, grillidel ja vahel isegi poest ostetud küttepuudel on kaasas silt, millele on kirjutatud soome, rootsi ja eesti keeles toote tutvustus või kasutamishend.

Ega tavaluski lihtsam ole, igaüks räägib oma keeles ja väga sageli keegi ei saagi aru, mida kaaslane öelda soovib. Selles mõttes on viipekeel praktilisem, kuid seegi pole lihtne, sest sõrmede asendid on kindlate tähendustega. Kõige suurem probleem on keeltega liikluses. Kujutage ainult ette, kui liiklusmärkidel ei oleks piltkujutisi, milline kaos sellest tuleks. Kui näiteks

eestlane viibiks Hiinas, vaataks hiinakeelset liiklusmärki „STOP!” mõne tavalise neljakandilise sildi pealt, kindlasti tekiks sellest suur segadus.

Minu kodumaalgi on vahel raske aru saada keelest, mida kasutatakse MSN-is, Facebookis ja teistes suhtlusportaalides. Isegi koolides on olemas iseloomulikke slänge või salakeeli. Mõnes klassis mõtlevad õpetajad välja nn „klassikeele”. On tuhandeid salakeeli, mida kasutatakse näiteks üksteisele sedelite ja sõnumite saatmisel, seda juhaks, kui õpetaja sedelit märkab ja klassile ette loeb. Leppekeeles kirjutatud teksti tegelikust mõttest ei saa keegi aru, mõistab ainult see, keda on salakeelde pühendatud. On veel olemas salakirjale lähedasi keeli nagu näiteks pimedate kiri Braille, morse. Omaette gruppi kuulub tehiskeel esperanto.

Kuid on rohkemgi küsimusi, millele tahaks saada vastuseid. Huvitav oleks näiteks teada, kuidas töötab aju elusolenditel, kes ei räägi ühtegi keelt, kuidas nad suhtlevad? Kas nende mõtlemisviis koosneb ainult kujunditest ja piltidest? Mis keelt räägivad loomad? Kuidas nemad mõtlevad? Mina ei ole kindel, kas kõik küsimused saavad endale üldse kunagi vastuse.

AUTORI TUTVUSTUSEKS:

Maria Elisabethi emakeeleõpetaja Margit Urbel ütleb, et Mariat võib koolis juba kaugelt ära tunda, sest tal on alati raamat kaenlas. Lugemine on talle parimaks meelelahutuseks metroopetuses, bussiga kooli sõites, rongi või tunde oodates. Muidugi jagub Marial alati huvitavaid mõtteid ja talle meeldib kirjutada, arutleda ja luuletada. Maria eesti keel on hoitud, puhas ja võiks olla eeskujuks paljudele.

Sten Saar

KARUOTI TALV

Kui otsa lõppes sügis,
siis talv meil õue trügis.
Ta lumevaiba tõi
ja muru ära sõi.
Kui sadas laia lund,
siis karu nägi und,
et mesilane hea
tal lendas üle pea.
Üks jänes keksis ringi,
ta vaatas ümberringi.
Ta nägi karuotti,
kes otsis meepotti.

Daniel Sibul

SULA

Õösel sadas laia lund,
siil see magas talveund.
Lapsed üles ärkasid,
aknast välja vaatasid:
õues oli sulailm.
Lapsed välja ruttasid
ja siis lumes müttasid.
Tegid lumest suure memme
ja pisikese siilpoja.

Märt Helmoja

ILUS ILM

Õues ilus talveilm,
unine on minu silm
Ringutan ja üles ärkan,
aknast rõõmsat päikest märkan.

Teised lapsed juba mäel,
mina ikka pesuväel!
Ruttu panen riided selga,
soojad sokid, saapad jalga.

Mäele tõttan mina ka
sõpradega mängima.
Suusatada on nii hea,
mäest ma alla laskma pean.

Oskar Juks

MINU SUVI

Parim aastaaeg on suvi –
siis kooli vastu puudub huvi.

Õues saab pimedani möllata
ja hommikuti kaua magada!

Palavate ilmadega käia ujumas
ja õhtuti maal grillimas.

Berta Antonov

SUVEL, TALVEL, KEVADEL

Suvel suplen soojas vees,
talvel tuiskan suuskadel.
Kevadel, kui ilm on soe,
varakult ma õue poen.
Aga sügisel ma tahan
hästi palju magada!

LÕBUSAID VÄRSSE

Leelo Tungal

UUDIS KUUDIS

Krants ei tule välja kuudist,
kondistki ei hooli ta
ega aiapostilt uudist
enam viitsi noolida.
Jalga välja ta ei viigi,
kuigi puudub nõör või kett –
Krants teab ilma asju niigi:
tal on kuudis internet!

Kirjasõbra leidis äsja,
küsis:

„Oled koer ju, auh-auh-au?“
Sõber kirjast naeratas ja
vastas: „Kindla peale!
Näu!“

Tarmo Vaarmets

PUUK

Puuk nimega Peeter
otsib elamispinda:
kas või üksainus kuupmeeter!
Ta nõus maksma õiglast hinda.

Toal olema peaks punane põrand
ja punased seinad ja lagi
ja punased toolid
ja lauadja punane riidenagi.

Puuk nimega Peeter
otsib endale pruuti –
võõ ümbermõõt kas või sentimeeter,
kuid valida ei saa päris huupi.

Tal olla võiks punased põsed
ja punane naba ja pihtki
ja punased küüned ja huuled –
ja et ta punastaks õige tihti!

Heli Viht

MAGUSAISU

Siis, kui magusat sa tahad,
lähed poodi, näpus raha.
Ostukorvi läheb vahvel,
kreemikook ja kamatahvel,

martsipan ja trühvelkomm,
karamell ja õunapomm,
muffinid ja suur halvaa,
lõpuks veel üks jäätis ka.

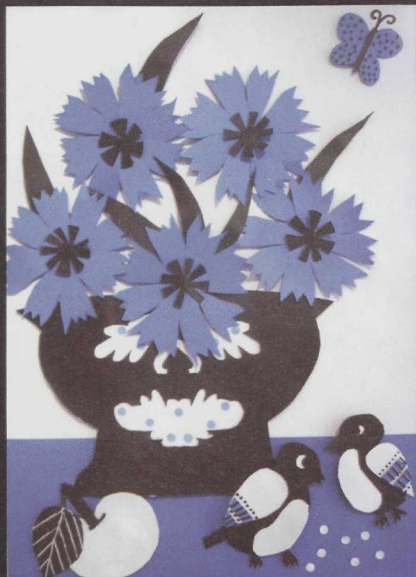
Jõuad koju, istud maha,
pisut sööd, ei rohkem taha.
Paned kappi teiseks ajaks,
siis, kui magusat taas vajaks.

Või kui tuleb sõber külla,
palju toredam on olla,
mängida ja süüa kommi,
muffineid ja Väikest Tomi.

KOPLI NOORTEMAJA NÄITUSELT

GALERII

Valeria Pavlenko

Darja Serdyuk

Jaroslava Karatstevskaja

Kristina Ensalu

Annika Samal

Anastasia Karamysheva

Darja Serdyuk

Internetist vaata THK Lastegalerii näituste kohta: www.kullo.ee

Foto: Indrek Sell

LODJAPUU

Lodjapuu on aasta 2013 puu. Ta on pigem põõsas kui puu, kellel kevadel suured valged õiekobarad ja talvel verepunased kividega marjad. Just külmal ajal ongi mõnus põõsalt paar marja kosutuseks suhu pista, hapukad ja vitamiinirikkad.

Mai Zernask

Nähka otsis aidast suuski ja mõtles ühe korraliku tiiru teha ümber talu ja kodumetsa. Maal elades ei pea õnneks suusatamiseks minema otsima valgustatud radu nagu linnas, piisab vaid oma põlluveerest ja metsatukastki. Lumi sätendas ja Nähkast jäi maha mõnus suusapaari jälg, hing helises lustist. Ringi kaedes peatus ta pilk punaste marjadega põõsal. Punased marjad „lumesuhkruga kaetud”. „Huvitav, mis puu või põõsas see küll on,” mõtiskles Nähka. Korjas

siis marjad taskusse salvrätiku sisse ja keeras suusaninad talu poole tagasi. Juba kaugelt nägi Nähka taat Augustit, kes parasjagu ahjupuid tarre viis.

„Taadu, mis puu see on ja kas need marjad on ka söödavad?” vuristas Nähka taskust marju otsides.

„See pole puu, lodjapuu on hoopis põõsas ja marjad on tal vitamiinirikkad, pista aga pöske!” selgitas August.

„Jutusta mulle sellest lodjapuust väheke rohkem!” palus Nähka.

Kevadel on lodjapuu äratuntav suurte, vahel inimese käest suuremate õisikute tõttu. Õied on põõsal valged, kerge roosaka või roheka varjundiga.

„Lodjapuu on meie niiske ja viljaka mullaga metsade üks kaunimaid põõsaid,” pajatas taat. „Kevadel, mai lõpul ja juuni algul öitsemise ajal jääb ta veidi teiste varju, kuid hilissügisel on ta meie metsade kaunitar.”

„Kuidas ma selle põõsa kevadel ära tunnen?” uuris Nähka

„Kevadel on lodjapuu äratuntav suurte, vahel inimese käest suuremate õisikute tõttu. Õied on põõsal valged, kerge roosaka või roheka varjundiga. Võta teadmiseks, et suures õisikus ei arene kõikidest õitest vilju, servimised õied on lihtsalt tolmeldavate putukate ligimeelitamiseks, seepärast on need keskmistest õitest suuremad. Sügisel võib lodjapuu meid oma kireva lehestikuga ning kaunite punaste marjadega, mis valmivad alles siis, kui teiste puude viljad on juba ammu ära söödud. Lehed on lodjapuul sügisel harilikult tumepunased, kuid parkides võib kohata ka kollaste lehtedega põõsaid. Lehed meenutavad vahtralehti, aga vahtra 5 hõlma asemel, on lodjapuu lehel 3 hõlma. Peale hariliku lodjapuu kasvavad veel eri paigus villane lodjapuu, kanada lodjapuu, korea, lodjapuu, sargenti lodjapuu ja meil hariliku lodjapuu vormidest on tuntumad Roseum ja Aureum.”

„Kas lodjapuust ka inimestel kasu on?” päris Nähka

„Kasutamises on esikohal lodjapuu kasvatamine ilupõõsana, teda kasutatakse laialt haljastuses. Harilikust lodjapuust on aretatud mitmeid dekoratiivvorme. Eriti on lodjapuu läbi aegade meeldinud slaavlastele, millest annavad tunnistust rohked lauludki. Nimelt on lodjapuu vene keeles *kalina*. Ja memme - taadu põlvkonnast teavad pea kõik vene tuntud laulu „Kalinka, kalinka”! Juuli-memm juba ümisebki seda pliidi juures... Rahvasuu kutsub lodjapuud õispuuks, koerõispuuks, hundimarjapuuks, leedripuuks.

Taluõuedes ja parkides võib kohata mitmeid erinevaid lodjapuu vorme, üks tuntuim on lumepalliks kutsutav – *Viburnum opulus Roseum*. Lumepalli õisikud on hästi suured ja ilusad, temal aga ei tule vilju ühestki õiest. Teda paljundatakse teisiti, näiteks tuleb mõni alumine oks maha painutada ja see mullaga katta. Õige ruttu tulevad sellisele oksale juured alla ja seda saab siis emapõõsa küljest lahti lõigata ning ongi uus lumepallipõõsas kasvamas.”

„Juuli-memm räägib mulle alati taimede raviomadustest. Kas lodjapuu on ka ravimtaim?” tahtis Nähka teada.

„Ravimtaimena on lodjapuu tuntud juba ammust ajast,” jutustas August. „Rahvameditsiinis kasutatakse tema mõruhapu maitsega marju, koort, lehti, noori võrseid ning ka õisi. Kõige rohkem on kasutusel just koor ja marjad. Lodjapuu marjad on erepunased luuviljad nagu ploomid ja kirsid ning need on ka toiduks metslindudele, kes aitavad kaasa lodjapuu levimisele. Eriti maiad on tihased, varblased ja siidisabad. Nii marju kui ka koort kasutatakse keedise või vedela ekstraktina verejooksude korral. Noorte lehtede abil tehakse ravivanne, mis aitavad nahalööbeid, vistrikke ja sügelisi kõrvaldada. Koort ei tohiks korjata otse metsas kasvavatelt puudelt, vaid lõigatud oksajupid tuleb kodus ära koorida ja kooretükid kuivatada. Seda tehakse kevadel mahlade liikumise ajal, sest siis on koor lahti ja tuleb hästi maha. Ühelt põõselt ei tohi liiga palju koort koguda, sest muidu võib taim hukkuda. Lodjapuu marjad on C-vitamiini- ja suhkrurikkad ning seepärast võib neist head teed valmistada ja ka kuivatatult pöske pista.”

Nähka jääb ootama kevadet, mil sauna juures kasvav suur lumepallipõõsas aeda ilustavaks õitevahuks muutub.

METSIS

Peep Veedla

Metsis on uhke lind. Õigemini, kevadel mängiva metsisekuke **nägemine** on uhke vaatepilt. Aprillis on kuked kõige enam mänguhoos. Ainult et nende imetlemine sealjuures eriti reaalne polegi. Pigem saame metsiseid imetleda loodusfilmidest ja loodusfotodelt. Mitte et meil metsiseid ei elaks, aga neid ei tohi häirida. Metsis on looduskaitsealune liik ning tema elupaikades ei tohi praegusel ajal liigudagi, las linnud toimetavad rahu omi rituaale! Inimene ei kuulu metsise lemmikute hulka ning seepärast nad elavad meist võimalikult kaugel, niisketes männikutes, kuhu meil tege-likult kevadel väga asja ei olegi. Sügisel iseasi, kui marju ja seeni otsime.

Hea on teada ikkagi, mis metsisemetsas toimumas on. Juba esimeste koidumärkide ajal, väga vara hommikul, enne kui varasemadki laululinnud noka lahti teevad, kogunevad metsisekuked juba mänguplatsile ning alustavad esimeste naksatustega. Hommiku arenedes muutuvad naksatused üha kiiremaks ning lisandub sisin. Mäng kogub hoogu. Iga kukk astub oma kindlal rajal, vehib tiibadega ning hüppab aeg-ajalt õhku. Läheb jõukatsumiseks. Eemalt piidlevad neid kirjud metsisekanad, kellele kogu see trall vägagi korda läheb. Eks tahetakse ju järglasi sigitada ikka kõige vägevama kukega. Vahel muidugi juhtub, et tugevamad kuked liigselt hoogu satuvad oma jõudemonstratsiooni-

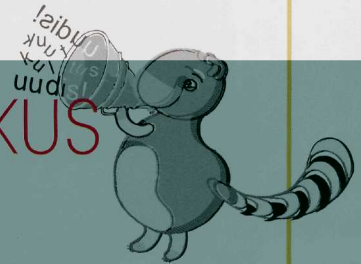

Laste-
ombudsman

Eesti
Lastekirjanduse
Keskus

LASTEOMBUDSMAN JA EESTI LASTEKIRJANDUSE KESKUS KUTSUUVAD LAPSI KIRJUTAMA!

Lapsed moodustavad Eesti elanikkonnast olulise osa – pea iga viies inimene Eestis on laps. On oluline, et lapsed saaksid oma arvamust avaldada. Õiguskantsler lasteombudsmanina soovib laste häält ühiskonnas tugevdada ja kutsub koos Eesti Lastekirjanduse Keskusega kõiki kooliõpilasi kirjutama ja kaasa rääkima laste elu, lapsi ümbritseva keskkonna ja suhete teemadel ning arutlema selle üle, kuidas laste elu Eestis paremaks muuta.

Valida saab nelja teema vahel:

- Head lapsed – need kasvavad viitsata.
- Kes kontrollib minu käitumist – kas mina ise või keegi teine?
- Minu mured ja hirmud.
- 100-aastane Eesti, kus mul on hea.

Kirjatöö vormi võib iga kirjutaja ise valida. Oodatud on nii esseed, kirjandid, luuletused kui ka muud kirjatükid. Kirjatöö võib olla pikem või lühem, kuid peaks mahtuma kuni kolmele A4 leheküljele.

Kirjutisi loeb lasteombudsmani ja Eesti Lastekirjanduse Keskuse meeskond. Väärtustame lapse mõtteid ja tähelepanekuid, julgust unistada, oskust märgata ja kaasa mõelda ning arutleda. Äramärkimist leidnud tööde autorid

saavad kutse lastekaitsepäeval Eesti Lastekirjanduse Keskuses toimuvale tänuüritusele.

Ootame kirjutisi aadressil

lasteombudsman@oiguskantsler.ee või posti teel aadressil Kohtu 8, 15193 Tallinn, **märgusõnaga „Lapse hääl“ hiljemalt 26. aprilliks**. Kirjutisele tuleks märkida autori nimi, vanus, kool ja klass ning lapsevanema või õpetaja kontaktandmed.

NB! Saadetud kirjutisi võidakse edaspidi kasutada ja avaldada lasteombudsmani materjalides. Juhul, kui soovime kasutada autori nime, kooskõlastame selle autoriga. Huvitavamad tööd avaldame lasteombudsmani kodulehel.

Täiendav informatsioon:

Andra Reinomägi

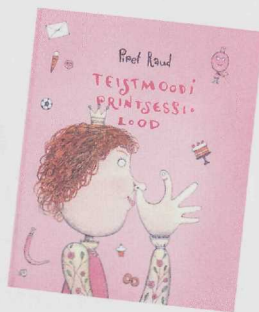
Õiguskantsleri Kantselei laste õiguste osakond
e-post andra.reinomagi@oiguskantsler.ee

Mari-Liis Sesmin

Õiguskantsleri avalike suhete nõunik
e-post mari-liis.sesmin@oiguskantsler.ee
Tel 693 8423

Isevärki printsessid

Printsesside puudust meie kandis praegu ei ole: igas kodus, lasteaias või ka algklassis paneb mõni piiga aeg-ajalt krooni pähe ja uhke kleidi selga ning elab mõnusat printsessielu. Piret Raua raamatus „**Teistmoodi printsessilood**” pajatatakse aga hoopis isevärki printsessidest: üks neist kardab pimedust, teine hiiri, kolmas on nii näo kui teo poolest elevant ise. Lood on lõbusad ja lahedad, seepärast võivad neid julgesti mõnuga lugeda ka need, kes juba printsessimängudest välja on kasvanud. Toredate pildid joonistas raamatusse **Piret Raud** ise ja raamatu andis välja kirjastus **Tänapäev**.

Matildaga juba igav ei hakka!

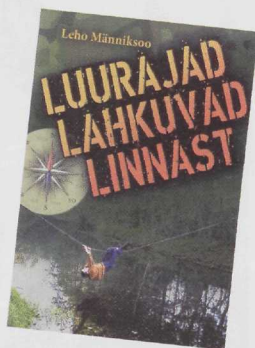
Väikesi vallatud tegelasi, kelle tempude üle on tore naerda, leidub maailmakirjanduses terve trobikond – meenutagem kas või Pipi Pikksukka või Vahtramäe Emiliit. Maailmakuulsast lastekirjaniku **Roald Dahl**i loodud Matilda Koirohi on aga hoopis isevärki tüdruk: temal tuleb tembutamine eriti lähedalt välja siis, kui tüdrukutirts avastab, et temas peitub võlujõud. Kas sellest jõust piisab, et toime tulla koolidirektor preili Sönnistega, seda saate teada, kui võtate kätte kirjastuse **Draakon & Kuu** kaudu ilmunud raamatu „**Matilda**”, mille on tõlkinud **Leelo Märjamaa** ja millest eestikeelsena ilmub juba kolmas trükk. Raamatu illustatsioonid tegi Dahl'i lemmikkunstnik **Quentin Blake**.

JÄRJEHOIDJA

Leho Männiksooga luurele!

Leho Männiksoo tegi pikka aega Eesti Raadios vahvaid lastesaateid – eriti huvitavad olid need kahtlemata poistele, kuid küllap ka neile tüdrukule, kes armastavad loodust, seiklusi ja luuremänge. Hea Lapse lugejatega olid ajakirjanikul mõned aastad tagasi eriti soojad suhted: nimelt õpetas ta Kopraklubi lehekülgedel lastele skauditarkusi ning korraldas soovijatele koguni skaudilaagri Viljandimaal asuvas Lilli külas. Muide, ka sellest laagrist on juttu Leho Männiksoo põnevas skaudiraamatus „**Luurajad lahkuvad linnast**”, mida võib kasutada ühtaegu nii ökoskauti käsiraamatuna kui ka skautluse ajaloo tutvustajana, kuid seda võib ka lugeda põneva juturaamatuna. Raamatu andis välja kirjastus **Atlex**.

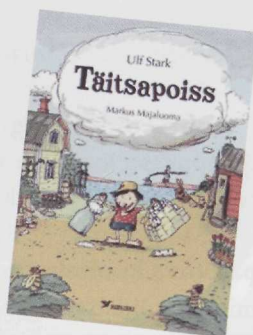
Pahanduste vältimiseks kõik lapsed koomikseid joonistama!

Tallinna Keskraamatukogu kuulutab välja koomiksrite joonistamise võistluse Tallinna koolide 1.-4. klasside lastele. Koomiksivõistlus kestab **12. märtsist kuni 15. maini 2013**. Võistluse teema „**Suur pahandus**” on inspireeritud juba 25 aastat lugejaid rõõmustanud Astrid Reinla lasteraamatust „**Pätü**”, kust saame teada, et kuigi pahanduse tegijat Pätüt ei ole keegi kunagi näinud, on ta siiski olemas. Pahandusi juhtub nii raamatutes kui ka päriselus ja tõenäoliselt on nendega kokku puutunud kõik lapsed. Võistlusele ongi oodatud koomiksilood, mis räägivad mõnest kentsakast pahandusest või äpardusest, mis lastega juhtunud on. Parimad koomiksid ilmuvad **2013. a sügisel Tallinna Keskraamatukogu** poolt väljaantavas laste omaloomingukogumikus. Valitud koomiksistest koostatakse Tallinna Keskraamatukogu Lastelehele virtuaalnäitus ja originaaljoonistustest rändnäitus, mida alates 5. juunist saab vaadata Paepealse raamatukogus. Võistluse lõpetamine ja parimate autastamine toimub 1. juunil kell 12.00 Tallinna Loomaaia Looduse lugemisaalis. Lõpetamisele kutsutud laste nimed tehakse Lastelehel teatavaks 27. 05. 2013. Võistlusel osalemise tingimused on Tallinna Keskraamatukogu Lastelehel aadressil www.keskraamatukogu.ee/lasteleht. Lisainfo: Tallinna Keskraamatukogu laste- ja noorteteeniduse pearaamatukoguhoidja Anneli Kengsepalt, telefonil 683 0913 ning aadressil anneli.kengsepp@tln.lib.ee

Väike mehine Ulf, vanaisad ja vigurid

Rootsi kirjanik **Ulf Stark** on kirjutanud üle 30 raamatu ning pälvinud auhinda nii kodu- kui ka välismaal. Kuigi tema raamatuid on tõlgitud juba 25 keelde, on jutustus „**Täitsapoiss**” esimene Starki eesti keelde tõlgitud teos. Raamat pajatab Ulfist, kes vanaisa nõudmisel peab mehemoodi tööd rügama. Sellegipoolest ei jää täitsamehel ka tembud tegemata ning mõlemad ta vanaisadki armastavad vahel vigureid teha. „**Täitsapoiss**” pildid joonistas populaarne soome illustraator **Markus Majaluoma** ja raamatu andis välja kirjastus **Koolibri**.

Maire Sirel, tervisepsühholoog

1.

2.

VAHVA

RÄÄMA PÕHIKOO LIS

Linnakool looduse keskel. Pärnu Rääma Põhikool on auväärse eas ja kuulus kool. Asupaigaga **Pärnu jõe** paremkaldal, kunagise **Rääma mõisa** aladel, omaaegses Koolikülas, laste päralt saanud olla ligi **150** aastat. Koolimaja ise kui kunstiteos – suursugune ja särav-valge, ehitatud Pärnu kuulsal linnaarhitekti **Olev Siinmaa** projekti järgi. (Foto1) Õnn on õppida sellises koolis kesk rohelist, akende all õunapuud, ümberringi männid, pärnad, tammed, linnulaul ja avaralt hingamisruumi. Käe-jala ulatuses oma mäginne maastik: **Rääma oja** künklikud kaldapealsed, mis suuskade-kelkudega saavad talvel üliväga läikima triigitud. (Foto 2)

Oskuste õppimise koht. Rääma koolis on kindlasti vahvad nii tunnid kui ka vahetunnid. Tore koolitund nimelt annab hea impulsi ja mitutki oskust saab edasi lihvida vahetunnis või pärast tunde, tarvisminevana kogu eluks. Näiteks **laulmine, tantsimine, pillimäng.** Rääma kooli tüdrukud laulavad **Väikeses Viiskooris** ja poisid poistekooris **Valter**. Helilooja **Valter Ojakäär**, kelle nime poistekoor just kannabki, on ka ise olnud **Rääma kooli õpilane** ja peab oma kooliaega iseseisva tegutsemise õnnestunud ajaks, mis määranud kogu ta edasist elukäiku. Olgu öeldud, et maestro Valter Ojakäär sai hiljuti **90** aastaseks ja Rääma poisid käisid Tallinna Raekojas lauluga õnnitlemas (Foto 3).

Koosmäng ja kokkukõlamine. Pillimängu kohta niipalju, et Rääma lapsed saavad teha muusikat ainulaadsete pronksist **käsikelladega** (käsikellastuudios Agapella) ja mängida **plokkflöödi ansambelis**. Saab õppida ka tantsima, kas **seltskonna- või rahvatantsu**. Head omavahelist koostööd

3.

nõuavad samuti kõik Rääma kooli trumpalad – **rahvastepall, korvpall, võrkpall, jalgpall**. Rahvastepallis on Rääma tüdrukud tänavused Pärnu meistrid, poisid aga hõbemedalil (II koht). Avar kooliõu ja mänguväljakud pakuvad rohkesti liikumisruumi ja kehaliselt „kasvatamatuks” jääda näib siin üldse olevat ilmvõimatu.

Tähtis on olla tegus ja aktiivne! Rääma koolis on **379** õpilast, igas oma andekuseiva, mis õppides-tegutsedes-treenides kasvuruumi leiab. **Olla ettevõtlik** ja teha ise midagi positiivset teoks – see ongi **rõõmpakkuva koolielu tuum** Räämal. Nii kooli tulles kui minnes köidab tähelepanu uhke betoonist **KOOLI VILISTLASE PINK** (autor: skulptor Rait Pärj), millel juba kooliajal on huvitav mängida mõtlemismängu „**Kelleks ma tahan saada?**”. Tulevasi ameteid ette ennustada näib olevat raske. Kergem on aga küsida: „**Milliseks ma tahan saada?**” ja ise vastata – **terveks, tugevaks ja targaks!**

ROBERT
DOWNEY JR.

GWYNETH
PALTROW

DON
CHEADLE

GUY
PEARCE

JA
KINGSLEY

KIIRKÜSIMUS:
Milline Eesti teater toob „Shreki” lavale?
Vastajate vahel loosime välja
2 piletit „Shreki” etendusele!

HEALAPS

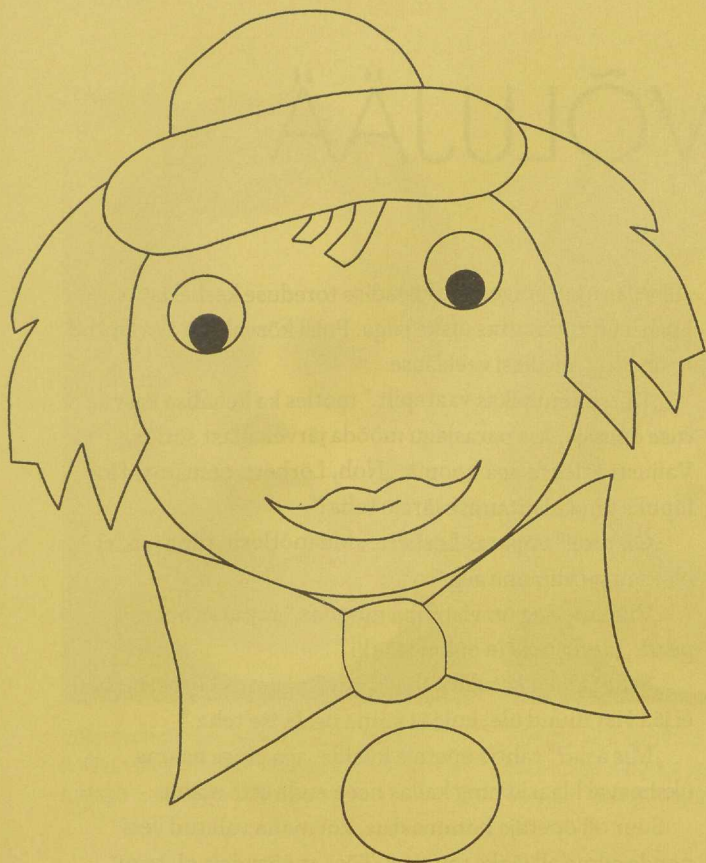
REK

SIKAL

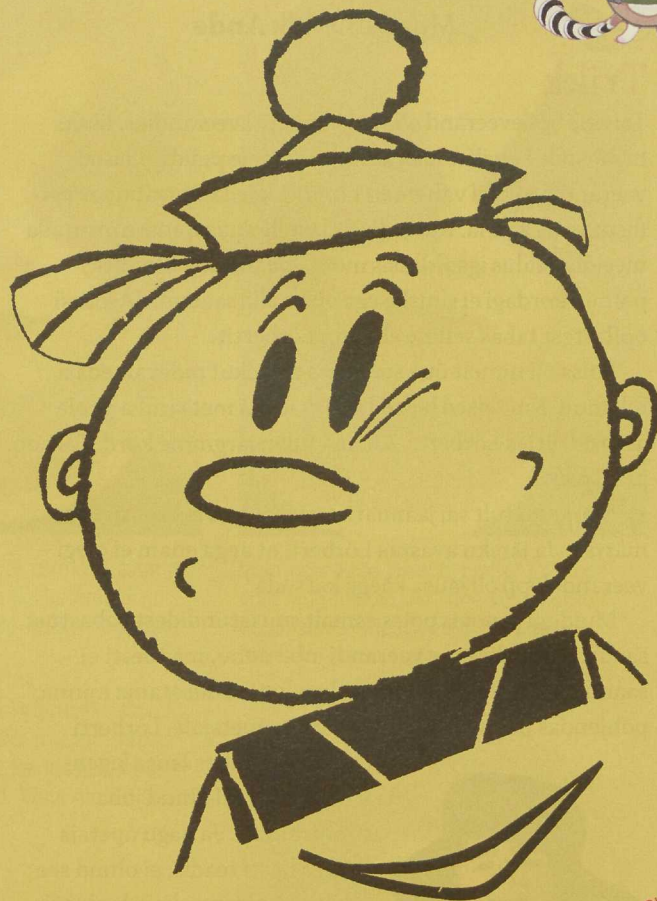

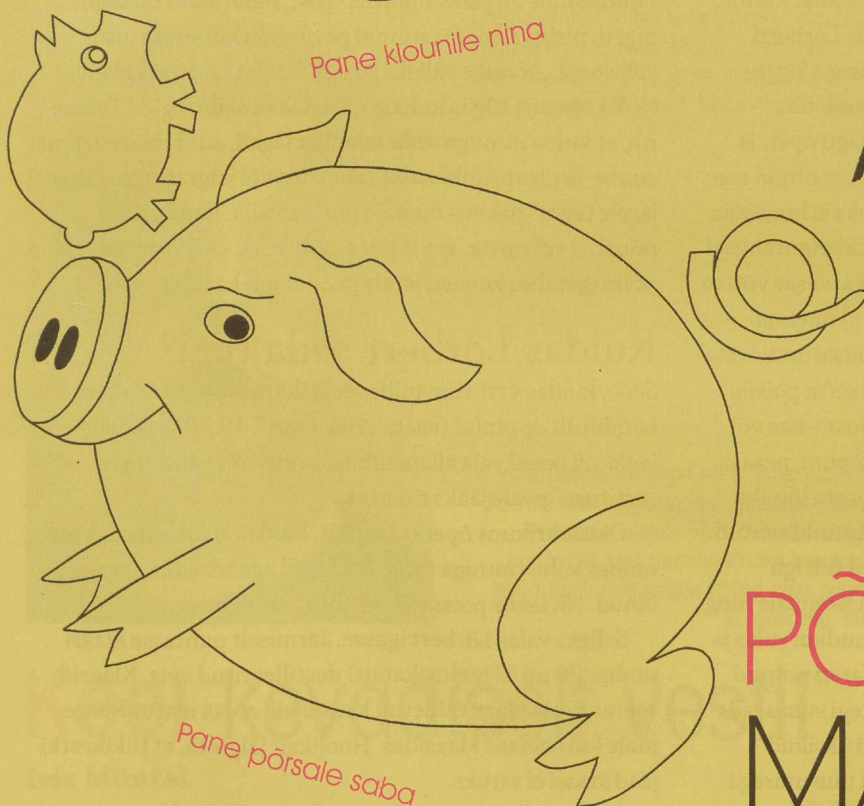
OSAVNÄPP

Pane klounile nina

Pane lõbusale madrusele suu

Pane põrsale saba

Lully Gustavson

PÕNEVAID MÄNGE

Hästi palju naeru ja elevust tekitavad mängud, kus tuleb seotud silmadega õigesse kohta pildil panna kas nina või saba või suu. Sellise mängu valmistamiseks on sul vaja paksemat ja formaadilt suuremat paberit. Joonista või kleebi paberile mingi loom või inimese nägu, millel on midagi puudu. See puuduv detail kleebi papist alusele ja seda hakkavad mängijad pimesi kordamööda õigesse kohta panema. Kooliaasta lõpupeoks võiksid valmistada lillekaardid, näiteks 2 kaarti tulpidega, 2 nartsissidega, 2 sinililledega jne. Kleebi iga lillepilt pappalusele, mille suurus võiks olla 7 x 10 cm. Iga peost osavõtja saab kaardi. Kaardil oleva lille järgi peab ta endale tantsupaarilise leidma. Lilled kaardile joonista või aplitseeri.

Soovin sulle leidlikkust ja meeldejäävaid üritusi!

LÖRBERTI VÕLUJÄÄ

Mustkunstnik **Ande**

MUSTKUNSTI Trikk

Talvine õppeveerand oli Potistes suusaveerandiks: lisaks tavalistele kehalise kasvatuse tundidele pidid õpilased veerandi jooksul vähemalt kümme korda suusatamas või uisutamasa käima. Kui üldiselt lastele suusatada ja uisutada meeldis, leidis igas klassis mõni õpilane, kes kevadeks polnud kordagi ei suuske ega uiske alla saanud. 5A klassi õpilastest tabas selline ebaõnn Lörbertit.

Poiss oli nimelt õue sportima minekut pidevalt edasi lükanud. Kui teised lapsed suuskadega metsatuka poole astusid, ütles Lörbert: „Ah, ma tulen järgmine kord. Talv on ju nii pikk.”

Märkamatul sai jaanuarist veebruar, veebruarist märts... Ja järsku avastas Lörbert, et aega enam ei olegi – veerandi lõpp oli lausa käega katsuda.

Muidugi proovis poiss esmalt suusatundidest vabastust saada. „Mul oli terve veerandi jube nohu, ma tõesti ei saanud mitte kuidagi välja külma kätte suusatama minna,” põhjendas poiss kehalise kasvatuse õpetajale. Lörberti

nohu oli aga Potistes lausa legendaarne, see oli tal olnud juba sünnist saati. Ja nagu õpetaja väga hästi teadis, ei olnud see poisile takistuseks ei lumesõja tegemisel ega ka kelgutamisel.

Kõike seda arvesse võttes ei vabastanud õpetaja Lörbertit suusatundidest.

Küll aga lubas ta poisile ajapikendust – kas või maikuu lõpuni, peasi, et kooliaasta lõpuks oleksid tunnid tehtud.

Kevad tuli iga päevaga lähemale ning lumi muudkui sulas ja sulas. Varsti polnud enam ühtegi suusarada ja järvel hulpisid vaid üksikud jäätükid. Lörbert oli uue murega silmitsi – aega veel oli, aga lund ega jääd enam mitte.

Poiss aga tuli kiiresti päästvale mõttele. Vähem kui poole tunni pärast võis järve ääres näha kentsakat vaatepilti – päike säras kõrgel taevas, kevadekuulutajad-linnud laulsid, järvevesi

sillerdas ning kõige selle kevadise toreduse keskel istus Lörbert ning sikutas uiske jalga. Poisi kõrvale oli aga laotud tosina jagu pisikesi veeklaase.

„Täitsa kentsakas vaatepilt,” mõtles ka kehalise kasvatuse õpetaja, kes parasjagu mööda järvekallast sörkis. Valjusti ütles ta aga hoopis: „Noh, Lörbert, otsustasid ka lõpuks oma uisutamise järele teha?”

„Oi, tere!” võpatas Lörbert. „Ma mõtlesin täna jah, et oleks nagu viimane aeg.”

„Viimane aeg on vist juba möödas,” raputas õpetaja pead, „järvel pole ju enam jäädki.”

„Sellega läks natuke pahasti jah,” nõustus Lörbert. „Mul ei jää vist muud üle, kui jää sinna peale ise teha.”

„Mis asja?” tahtis õpetaja küsida, aga poiss haaras ükshaaval klaasid ning kallas need enda ette maha.

Suur oli õpetaja hämmastus, kui maha valatud vesi nende silme all jäaks muutus. Tõsi, mõõtudel oli tegu pigem pisi-pisikesi jäätunud porilombi kui suure uisuväljakuga. „Natuke väheks jäi vist,” sügas Lörbert kukalt.

Ka õpetaja sügas kukalt: „Kuidas sa seda tegid? Teeme nii, et kui sa minuga seda saladust jagad, siis luban sul oma suusa- ja uisutunnid näiteks joostes või jalgrattaga sõites järele teha,” pakkus õpetaja poisile välja. Kas Lörbert nõustus või mitte, see jäägu saladuseks. Oma tunnid tegi poiss igatahes kenasti järele ja sai hindeks tubli „nelja”.

Kuidas Lörbert seda tegi?

Seda, kuidas vett silmapilkselt jäaks muuta, oli Lörbert Lembitult õppinud (vaata „Hea Laps”, 10.2012.). Selle jaoks oli poisil vaja allajahutatud vett, mis väiksemagi „ärrituse” peale jäaks muutus.

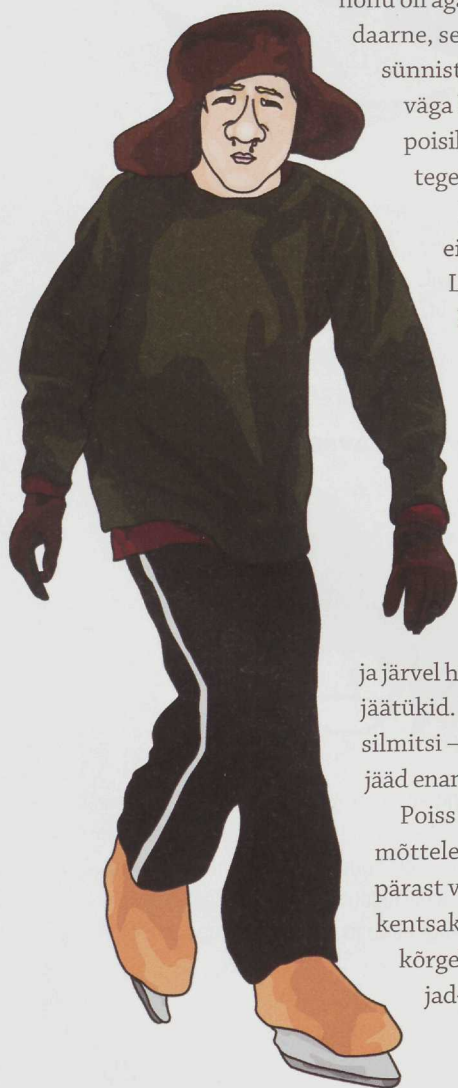
Oktoobrikuus õpetas Lembit, kuidas allajahutatud vett umbes kahe tunniga teha. Lörbertil aga nii kaua aega ei olnud. Nii leidis poiss palju kiirema mooduse.

Selleks valas Lörbert igasse, äärmiselt puhtasse klaasi umbes 20 ml (2 teelusikatäit) destilleeritud vett. Klaasid aetas poiss jääga täidetud kaussi nii, et jää ulatus kõrgemale kui veetase klaasides. Hoolikalt jälgis ta, et tükikestki jääd klaasi ei satuks.

Järgmiseks raputas poiss jääle paar teelusikatäit soola, hoolikalt jälgides, et sool klaasidesse ei satuks.

Nüüd tuli umbes 15 minutit oodata, et vee temperatuur muutuks külmumistemperatuurist madalamaks. Ja allajahutatud vesi oligi olemas.

Et see silmapilkselt jäätuks, oli vaja pisikest kokku puudet jääga. Õnneks üksikuid jäätunud laike järve ääres veel leidis, ühele sellisele Lörbert oma veetopsid tühjendaski.

Võta švamm, tee niiskeks ning hõõru kokku valge värviga. Tupsutavate liigutustega kata pildil näidatud ala.

Kasuta teist švammi või esimese švammi teist külge ning tee see kokku pruuni värviga. Sellega tupsuta kokku ülejäänud ala näost.

Võta peenikese otsaga pintsel ja pruun värv ning triibuta üle kahe värvi kokkusaamisala. Triipe tõmba, liikudes pintsliga pruunilt alalt valgele.

Loputa pintsel ja tee kokku musta värviga. Tõmba mõned pisikesed mustad triibud pruunide vahele. Nüüd tee kutsule nina ning koonule täpikesed. Värv ära ka suu.

Võta pintslile punast värvi ning joonista koerale keel, et ta ennast jahutada saaks. Punasele keelele võid äärtesse valget panna, et keel ruumilisemaks muutuks. Nüüd tuleb neljajalgne rihma otsa panna ja jalutama viia.

Keel kevadiselt vestil

Iris Müntel

Pikk, isegi liiga pikk talv hakkab nüüd selga näitama ja iga natukenegi soojem ilm tundub täitsa palavana. Neljajalgseid koduloomad pole ilmataadi tembutamise pärast julgenud talvekasukat varna riputada ning nüüd ajab vähimgi pingutus neil keele vestile.

Miks koerad lõõsivad, kui neil palav on? Kuigi neid peetakse inimeste parimateks sõpradeks, on koerad ja inimesed vaatamata heale läbisaamisele füsioloogiliselt väga erinevad. Palavusele ja füüsilisele pingutusele reageerib inimene higistamisega ja väga tore, et koerad nii ei käitu. Päril ebameeldiv oleks oma lemmikut paitada ja kallistada, kui ta karv pidevalt märg oleks. Selleks, et ennast jahutada, on koertel pikk ja niiske keel, mille nad suust välja ajavad. Sellel olev sülg aurustub ning jahutab keelt, mis omakorda jahutab tervet keha, kuna keeles oleva vere temperatuur alaneb ja liigub edasi teistesse keha piirkondadesse. Ja kui nüüd päris aus olla, siis ka koerad higistavad veidike – nimelt oma kápapaljanditega.

Sandra Vungi retseptid ja fotod

Kuiv asfalt, linnulaul, valged õhtud, helgemad hommikud ja soojem õhk... Kas tunnete kosutavat kevadelõhna? Küll aga tasub veel salakavala kevadtuulega ettevaatlik olla ja hõlmad koomal hoida. Ning kere tasub kostitada nende kahe väga toitva rooga!

Tomatine põldoa-sibulapada

See retsept on mu peas juba tükk aega pesitsenud. Lõpuks võtsin asja käsile ja panin oad likku ning keetsin neist maitsva, toitva ja soodsa pajaroa. Roog ise on niivõrd toitev, et kuigi mul oli alguses siia kõrvale plaanis ka riis keeta, siis loobusin sellest ja sõin toitu niisama. Üks võrratult lihtne ja toitev retsept, kuidas soodsaid ja valgurikkaid põldube ära kasutada.

- 500 g põldube
- 4 sibulat
- 4 spl õli
- 0,5 l tomatimahla
- 100 ml vett
- soola ja pipart vastavalt maitsele
- 2 tl kuivatatud majoraani või muud maitserohelist

Leota ube üle öö ning kurna ja loputa hoolikalt läbi. Keeda suures potis rohkes magedas vees pehmeks (umbes tund aega). Kurna oad. Võta paksema põhjaga pott ning kuumuta seal 4 supilusikatäit õli. Lisa õhukesteks viiludeks hakitud sibulad. Prae, kuni sibulaviilud on klaasjad. Lisa natuke soola, pipart, majoraani ja 100 ml vett. Hauta sibulaid kaane all keskmisel kuumusel paar minutit. Seejärel lisa keedetud oad ja tomatimahla. Sega kõik hoolikalt läbi, maitsesta soolaga, lase pajal veel korra podiseda ning keera tuli maha. Söö niisama, leivaga või serveeri riisi/kartuli/pasta/tatraga.

Unelmate šokolaaditort

Kuigi tegelikult sobiks see tort ideaalselt emadepäevaks, siiski ei suutnud ma maikuuni oodata, et seda retsepti teiega jagada. Tegemist on tõeliselt mahlase ja suussulava tordiga, mida ei pea küpsetama. See tort sisaldab ülliltsat kookosvahuukoort, mida saab valmistada poes müüdavast kookospiimapurgis olevast kookoskreemist. Kui sulle koogivalmistamine liiga keeruline tundub, palu mõne vanema pereliikme või sõbra abi.

Põhi:

- 300 g küpsiseid (Marie või Digestive näiteks)
- 300 g margariini

Tee küpsised puruks (mina kasutasin kilekotti ja lihahaamrit). Sulata 300 g margariini ja sega küpsisepuruga läbi. Võta 28 cm läbimõduga ümmargune koogivorm ja asetage see küpsetuspaberi peale, joonista välja ümmargune ring, lõika see välja ning asetage õliga määratud ümmarguse ahjuvormi põhja. Vala margariiniga läbi segatud küpsisepuru koogivormi põhja ja pressi kätega ühtlaselt laiali. Kata pealt toidukilega ja asetage tunniks-paariks külmkappi.

Täidis:

- 2 purki täisrasvast kookospiima (näiteks Santa Maria, üks purk on 400 ml)
- tuhksuhkrut vastavalt maitsele
- 3 spl kakaopulbrit (näiteks Fazer)
- 200 g tumedat šokolaadi
- 1 pakike torditarretise pulbrit (RUF, helesinine pakend)
- purk kivideta kirsse
- purustatud mandleid

Kookospiimapurgid peavad enne kasutamist kindlasti olema külmad ehk siis vähemalt paar tundi (või üle öö) külmikus olnud. Sulata šokolaad vedelaks ning jäta toatemperatuurile jahtuma. Samal ajal võta mahajahutatud purgid külmikust välja, keera tagurpidi ning tee avajaga lahti. Vala vedel osa pealt ära (jätka alles näiteks mõne teise toidu või kokteili valmistamiseks). Kaabi lusikaga paks kookoskreem purkide põhjast sügavamasse suuremasse kausi. Lisa tuhksuhkur ja kakaopulber ning vahusta mikseriga kohevaks. Lisa toatemperatuurini maha jahtunud sulašokolaad ja mõne supilusikatäie veega korra keema aetud ja läbi vispeldatud tarretisepulber ning vahusta kogu kraam veel korralikult läbi. Võta jahtunud koogipõhi külmikust välja ja asetage ühtlaselt selle peale

kurnatud kirsid. Lisa ka paar supilusikatäit kirsimahla põhja niisutamiseks. Seejärel kaabi lusika või spaatliga kausist kogu vahukoor koogipõhja peale ja silu laiali. Raputa peale veel purustatud mandlid ning asetage kook (kata toidukilega) ööks või päevaks külmkappi tahenema. Kook on võrratult mahlane ja maitsev ka päev-paar peale valmistamist.

		Ülo	parem kõne- keeles	luiskama, udujuttu ajama	Ants Antson	lohe
		aasta- aeg				
		filmitäht, lavatäht				
		kellel lühendatult			aasta Rowan Atkinson	
		“... jõel” Mait Metsanurga romaan				
		meeter kasumit taotlev tegevus		Tallinna Autobussi- koondis arstiteadus		
veega ümbrit- setud maismaa	sent puu- puhkpill	linn, kus tegutsesid Grimmide muinasjutu moose- kandid	...toss murumuna Buster Keaton		Oliver ... Hillary alpinist, kes käis esimesena Džomolungmal	
koidu loivaliste koondumis- paik rannikul		putuka nõel				
						käpikud, labakud
			vana- kreeka armastuse- jumal tonn	Leonardo ...Caprio riik Euroopas	Matilda liiter	millegi lihtsus- tatud kujutis
	sekund kirjalik töö õigekirja õppimiseks					
	kriipsu- kujuline täht	Elmar Küber- kaitse- liit	On ju! haava jalg		noor- kotkas vedel rasv; määrdeaine	
	Linda klassi- kaaslane 6. noot					
		Rudolf Tobias Urmo		Ivo Linna mina inglise keeles		Eesti Ursula
põhjamaine merelind						
metall, mida saadakse boksiidist						

Ristsõna koostas Ilmar Trull

Vastus saada toimetusse! Parimatele lahendajatele auhinnaks Ott Leplandi CD!

VÄIKE APRILLIIN

Lembitu mõistatus

#48

03.2013

Esimesel aprillil alustas pidulikult tegutsemist Potiste kooliraadio.

Naljapäeva puhul täitsid vahetunde erinevate külaliste (väidetavalt tõestisündinud) humoorikad jutustused.

Päeva naljakaimaks pidas enamus õpilasi bussijuht Urbani mälestusi.

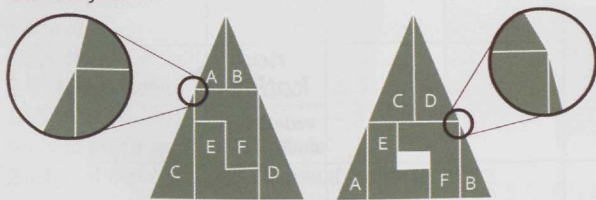
Oma saadet alustas Urban aga lausega: "Kõik, mida ma täna teile räägin, on puhas vale."

Kas see Urbani väide oli tõde või vale?

Eelmine mõistatus

Eelmise mõistatuse lahenduseks on, et loomulikult oli parempoolne kolmnurk veidi suurem - kust see suuruse erinevus tuli, võid näha alltolevalt jooniselt.

Seekordse vastuseni jõudmiseks on aega terve kuu - lahendus koos uue mõistatusega ilmub järgmises ajakirjanumbris.

www.DaagilineMaailm.net

A
CB

1. Talvel toituvad metsised peamiselt

- a) pihlamarjadest
- b) männiokastest
- c) kuusekähbidest

A
CB

2. Tänavune aasta puu on

- a) toomepuu
- b) pärnapuu
- c) lodjapuu

A
CB

3. Äsja lõppenud Sten Roosi muinasjutuvõistlus oli järjekorranumbri poolest

- a) 21.
- b) 12.
- c) 10.

A
CB

4. Narva Vanalinna Riigikooli maskofiks on

- a) nelja peaga kotkas
- b) kahe peaga lõvi
- c) kolme peaga draakon

A
CB

5. Ellen Niidu luule lugemise võistlus toimus

- a) Tartus
- b) Tapal
- c) Tamsalus

A
CB

6. Lastekirjanik Paul Maar elab

- a) Šveitsis
- b) Austrias
- c) Saksamaal

A
CB

7. Rökkansambel Led Zeppelin sündis

- a) Inglismaal
- b) Austraalias
- c) Ameerikas

Vastuseid küsimustele pole vaja kaugelt otsida – leiad need sellest samast ajakirjanumbrist! Ootame vastuseid toimetusse enne 5. maid 2013. Tähelepanelike vastajate vahel loosime välja lähedaid uhinnaraamatuid!

Arte Gümnaasiumi arhiivist

UUSI PAETISME

Need, kes on kuu pealt kukkunud,
saadetakse kuu peale tagasi.

Veepallivõistlustel kaotas
meie meeskond kuivalt.

Kuna elu läheb aina paremaks, siis asenda-
takse soolaleivapeod suhkrusaiapidudega.

Näljaga võib ka hobuseliha süüa.

Hambaarsti töö on hambutu.

Kas altkäemaks võib üle kopsu minna?

Miks rahapesuga raha mustaks läheb?

Kas vesivoodi läheb talvel jässe?

Kirjutas ja kogus **Jüri Paet**

See, kelle arvamus ülemuse arvamusega
ühtib, teeb karjääri.

Kas aitan teid – või pole vaja segada?

Naabrite kohta ma midagi halba öelda
ei saa, kuna nad kaklevad alati vaikides.

Inimene ilma sõpradeta on nagu puu ilma juurteta.

Võtame tööle raamatupidaja, kelle
pärast võib öösel rahulikult magada.

Sumisevad nagu varblased vihmas.

Suure tüki üle suu rõõmustab.

Märkus päevikus: „Jooksis võimlemistunnis.”

NAERU-USS

*

„Juku, kui sul on kümme eurot ja isa annab sulle veel kümme eurot juurde, kui palju raha sul siis kokku on?“ küsib matemaatikaõpetaja.

„Kümme eurot, õpetaja!“ kõlab Juku vastus.

„Oi, Juku, sa ei tunne üldse matemaatikatehteid!“ pahandab õpetaja.

„Miks ei tunne!“ teatab Juku. „Aga teie, õpetaja, ei tunne minu isa!“

*

Õpetaja kirjutab tahvlile jagamistehte 3:3, ja pöördub õpilaste poole: „Lapsed, kes teab vastust?“

„Viik!“ hüüab Juku.

*

Ema saadab hommikul Jukat kooli ja teatab: „Ja vaata, et sa ei unusta matemaatikaõpetajalt aadressi küsida!“

„Mis aadressi?“

„Noh, ikka selle kauplus aadressi, kus loomaliha kilo maksab viiskümmend senti ja sealihha kilohind on seitsekümmend viis senti!“

*

„Isa, kas sina õppisid ka kunagi meie koolis?“

„Jah, Juku – see oli kakskümmend aastat tagasi!“

„Aa, nüüd ma saan aru, mida direktor mõtles, kui ütles, et sellist lollpead nagu mina pole ta kakskümmend aastat koolis näinud!“

Rasmus Maurer Paalise Põhikoolist

*

Õpetaja annab tunnis lastele ülesande: „Oletame, et teie pere võlgneb uhele pangale kakskümmend tuhat eurot, teisele pangale kümme tuhat eurot, elektrifirmale viis tuhat eurot ja telefonifirmale kaks tuhat eurot. Kui suur on siis teie pere võlgnevus kokku?“

Kõik õpilased asuvad kribinal arvutama, ainult Juku mängib igavledes pastakaga.

„Kas sul, Juku, on juba lahendus olemas?“ küsib õpetaja.

„Ei ole, aga ma ei hakka ilmaasjata vaeva nägema – meie pere vahetab sellises olukorras tavaliselt elukohta ja muudab telefoninumbrit.“

*

„Juku, palun too meile näiteid alkoholi kahjulikkuse kohta!“ palub õpetaja.

„Mis?“ poriseb Juku. „Kas jälle tuleb vanemad kooli tassida?“

*

„Kuidas sa, Juku, täna nii varakult koolist koju jõudsid?“ imestab ema.

„Õpetaja laskis mind varem tulema, sest mina olin ainuke, kes oskas tema küsimusele vastata.“

„Vaata aga! Ja mis küsimus see oli?“

„Kes viskas lumepalliga direktoril müsi peast?“

*

Õpetaja nuriseb: „Juku, kas sa ise ka tead, et su eesti keele aastahinne töötab tulla kaks?“

„Yes!“

*

„Minu isa võib üheainsa käega peatada isegi veoauto!“ hoopleb Juku.

„Oo, siis on ta tõeline jõumees!“ imestab õpetaja.

„Jõumees just mitte, aga ta töökoht on selline – liiklusinspektor!“

*

„Juku, selle asemel, et matemaatikat õppida, oled sa vaagnalt kõik küpsised ära sünnud!“ pahandab ema.

„Aga see oligi matemaatika – ma õppisin nimelt küpsiste abil lahutamistehet!“

*

„Isa, kas sina kleepisid meie väravapostile kuulutuse: „Müüa tromboon ja trumm!“?“

„Mina, jah, aga miks sa seda küsid, Juku?“

„Ei noh – keegi naabritest on sellele juba juurde sodinud“

„Lõpuks ometi!“

Narvas kõlas ilus eesti keel

UUDISED

Pildil on Narva Vanalinna Riigikooli õpilased koos külaliste ja õpetaja Kristiina Govardiga. Diplomid laste käes on auga ära teenitud!

14. märtsil tähistati kõigis meie koolides emakeelepäeva. Piirilinnas Narvas on küll Tartu või Viljandiga võrreldes palju vähem õpilasi, kelle emakeeleks on eesti keel, kuid iga aastaga kasvab nende laste hulk, kes oskavad oma mõtteid puhtas eesti keeles väljendada. Narva Vanalinna Riigikool korraldas oma hubases majas eestikeelsete luuletuste lugemise võistluse, millest kutsuti osa võtma ka teiste Narva koolide algkooliõpilasi. Sõbralikust võistlusest võtsid lisaks etlejatele osa ka Leelo Tungla luuletuste illustreerijad ja plakatiite joonistajad, ning parimate noorte kunstnike välja selgitamisel olid abiks nii õpilased kui ka õpetajad.

Aastal 2002 korraldas Vanalinna Riigikool konkursi oma kooli maskoti leidmiseks ja üksmeelselt otsustati, et koolielu sümboliks sobib kõige paremini kolme peaga lohe. Kolm pead ikka kolm pead! Pealegi on igal peal suus oma keel ja näib, et nii vene-, eesti- kui ka ingliskeelse sõbralliku suhtlemisega saavad keelekümblusklasside õpilased suurepäraselt hakkama.

Eesti keele päev Petseri Keeltegümnaasiumis

15. märtsil tähistati eesti keele päeva ka Petseris. Avasõnad lausus kooli direktor Svetlana Rakuta. Sõna said ka külalised ülikoolilinnast Tartust. Eesti Rahva Muuseumi Sõprade Seltsi sekretär Sirje Madisson, giid-metoodik Virve Tuubel, giidid-muuseumipedagoogid Diana Grahina ja Kaspar Jassa õpetasid meile muuseumipaela punumist, värvisümbolikat, näituse korraldamist.

Üheskoos panime välja õpilaste poolt kaasavõetud mänguasjadest näituse, kus olid esindatud nii multifilmide tegelased kui ka teised lemmiklelud. Õpilased kandsid ette lugusid oma mänguasjade kohta. Näitus oli ilus, meenutas päris mänguasjade muuseumi. Üheskoos laulsime ka rahvalikke laule. Meie õpilased loevad huviga Eesti Rahva Muuseumi uurimusi. Nendest uurimustest saab teada väga palju huvitavat inimeste elust.

10. klassi õpilased Marija Kazmirtšuk ja Anna Tammeleht tutvustasid kuulajatele

üht sajanditagust meistrimeest Juhan Raudseppa, kes elas Harglas ja tegi kelli, püsse, lukke, vokke, oreli, harmooniumi, pikksilma. Kuigi kuldsete kätega mees polnud koolis käinud ühtegi päeva, oli ta loomult andekas ja osav.

Keelepäeva lõpus tänas eesti keele õpetaja Vally Tamm esinejaid ja osalejaid.

Päev oli tegus ja meeldejääv!

Petseri keeltegümnaasiumi 10. klass

Tapal elustus Midrimaa

Ellen Niidu luulet lugedes on üles kasvanud mitu põlvkonda raamatusõpru. 18. märtsil kohtusid Tapa Linnaraamatukogus parimad Ellen Niidu luuletuste lugejad – 1. – 6. klasside õpilased – üle kogu Eesti. Etlusvõistluse „Ellen Niiduga Midrimaal“ žüriid juhtis kirjaniku tütar, kunstnik **Maarja Undusk**. Pildil näetegi teda (tagumises reas vasakult esimesena) koos parimatest parimate luulelugejatega. Maarja kõrval seisavad Signar Säde, kuningas-kohtunik Indrek Jurtšenko, Karl Müllerbeck ja Jessike Koor. Esimeses reas on tublid etlejad Helena Nõmm, Katariina Maria Levartovski, Sireli Salum, Aurelia Elenora Kristjohann ja Elinor Luik.

EKRAANILT LAVALE!

LASTEKRAANI MUUSIKASTUUDIO kontsertetendus
OI HELDEKE! ehk maailma parim emadepäev
Nokia Kontserdimajas 21. aprill 2013 kell 18
Peasades Hanna-Liina Võsa ja Koit Toome

Kui ühes peres on rohkem kui 300 last, siis on igati arusaadav, et pereema vajab appi ühte väga head lapsehoidjat. Hea lapsehoidja leidmine pole aga sugugi lihtne ja nii on proud Rosabella

(HANNA- LIINA VÕSA) juba lootust kaotamas, kui vahetult enne emadepäeva heliseb uksekell ja ukseks seisab igati ontlik noormees (KOIT TOOME), kes pikema sissejuhatusega teatab, et on terve elu unistanud lapsehoidja ametist ühes tõeliselt suures peres ning et paremat temast pole ei siin – ega sealpool maakera nagunii võimalik leida.

Prouale on noormehe enesekindlus, ja mis seal salata, ka välimus, kõigiti meelepärane ning et ka lapsed on noormehest suures vaimustuses, saab ema rahuliku südamega tööle minna.

Mis sellest kõigest aga välja tuleb, seda lihtsalt peab nägema!

Etenduses teevad kaasa kõik Lasteekraani Muusikastudio lapsed, kellest pisemad pole veel 3-aastasedki, suuremad aga laulavad ETV kontsertkooris.

Laulud on õpetanud Lii Leitmaa, Külli Murand, Õnne-Ann Roosevee, Niina Esko ja Silja Uhs ning tantsud ja liikumisseaded on teinud Regina Rebane, Meeli Laidvee ja Rauno Zubko. Kujunduses kasutatakse palju vahvaid fotosid, mille autor on Kristi Pöder.

Kogu loo on välja mõelnud ja kirja pannud Eve Viilup, kellel on 15. aprillil suur juubelisünnipäev. Neid lapsi, kelle esimesi lavaesinemisi on Eve emaliku käe ja pilguga saatnud, tuleb iga aastaga aina juurde. Oi heldeke, kui paljud praegused muusikakuulsused on juba Laulukarusselligi õige hoo sisse saanud!

Tänavuse Sten Roosi muinasjutuvõistluse võitjad on selgunud!

Õeldakse, et fibusid loetakse sügisel, kuid muinasjutukirjanike parim ülelugemise aeg näikse olevat varakevadel.

Meil on au teatavaks teha 21. Sten Roosi muinasjutuvõistluse võitjad.

Žürii, kuhu kuulusid Steni vanemad **Ann ja Ants Roos**, kirjandusteadlane **Krista Kumberg**, Eesti Laste- ja Kirjanduse Keskuse töötajad **Ülle Väljataga** ja **Leida Olszak** ning Hea Lapse peatoimetaja Leelo Tungal, tunnistas esikoha vääriliseks **Tartu Katoliku Hariduskeskuse õpilase ELO ALTNURME**. Teise koha saavutas **ALEKS TAMMIKSAAR Vändra Gümnaasiumist** ja kolmanda auhinna võitis **BIRGIT KREEM Pärnu Rääma Põhikoolist**.

Žürii eriauhinnad võitsid **KAAREL VAAKMANN** Palamuse Gümnaasiumist, **LIISA MEIDLA** Tudulinna Põhikoolist, **ODE MARIA PUNAMÄE** Võru Kesklinna Gümnaasiumist, **STEN AASAVÄLI** Türi Põhikoolist, **HANNA KOHA** Tallinna Vanalinna Hariduskolleeiumist, **KERTU PAAS** Pikasilla Koolist, **MARIE PÖDRA** Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasiumist, **MARTA ELISABETH TIKMAN** Tallinna Kivimäe Põhikoolist, **KATRINA KÜLM** Tartu Katoliku Hariduskeskusest ja **KALEV MILJAN** Tartu Raatuse Gümnaasiumist.

Ergutusauhindade võitjad on **HEDVIGA ARTA GERINA** Riia Eesti Põhikoolist, **NORMAN REINBERG** Viljandi Jakobsoni Koolist, **ERIK IVAR HAAV** Kalmetu Põhikoolist, **ANNI ULM** Sonda Koolist, **INDREK HUOPOLAINEN** Türi Põhikoolist, **KIRKE KLAIS** Tartu Kommertsgümnaasiumist, **SANDRA LANNES** Tartu Descartes'i Lütseumist, **TAAVI EOMÄE** Tartu Kunstigümnaasiumist, **MARGARETE TRUMM** Kuessaare Gümnaasiumist, **INDREK RAUDIK** Võru Kreuzwaldi Gümnaasiumist, **MARGARETH VILLERS** Rakvere Gümnaasiumist ja **SIREL TAMMISTO** Tallinna Vanalinna Hariduskolleeiumist.

Ridala vallavalitsuse eriauhinna pälvis **ELISE PIHLAKAS** Uuemõisa Lasteaed-Algkoolist.

Haapsalu Linnavalitsuse auhinna võitis **SANDRA SÄRG** Haapsalu Gümnaasiumist.

Lääne Maakonna Keskraamatukogu auhinna võitja on **MART MÄGI** Koonga Põhikoolist.

Ajakirja Hea Laps poisiauhinna pälvis **MARDI TRUUS** Tallinna Saksa Gümnaasiumist.

Hea Lapse tüdrukuauhinna sai **ANETTE LAANBEK** Tartu Kivilinna Gümnaasiumist ja pisipõnni-auhinna võitja on **CHATREN CARMEN KLEIN** Pärnu Rääma Põhikoolist.

Hea Lapse fantaasia-auhinna võitis **TRINE TÕNISTE** Antsla Gümnaasiumist ja ajakirja huumoripremia pälvis **MARTIN REI** Tornimäe Põhikoolist.

Eesti Lastekirjanduse Keskuse eriauhinna võitja on **MATRI JOOSUA HOLLMANN** Tallinna Inglise Kolledžist ning keeleauhinna vääriliseks tunnistati **KATRINA KÜLM** Tartu Katoliku Hariduskeskusest.

Ka žürii liikmed andsid välja oma eriauhinnad. Leelo Tungla auhinna võitja on **EVELIN ÕUNAPUU** Tudulinna Põhikoolist.

Leida Olszaki preemia võitsid **KARIT TUUSULA MÖLDER** Tudulinna Põhikoolist, **KÄTRIN ZUPSMANN** Tartu Descartes'i Lütseumist ja **ELISABETH VIIL** Kohtla-Järve Gümnaasiumist.

Ülle Väljataga auhinnad pälvisid **KEIR BOGENS** Järve Gümnaasiumist ja **KARINA AKTANAJEVA** Tartu Kommertsgümnaasiumist.

Auhindade pidulik üleandmine toimub Tallinna Raekojas 6. aprillil 2013.

Meie aga asume võidutöid riburada oma ajakirjas tutvustama. Ilusaid muinasjutulisi elamusi nii tegijatele kui ka lugejatele!

KRIS & TOMMI

„Hiiglasetaipja Jack“

KINOÜJDISED

SEIKLUSI SUURTELE JA VÄIKESTELE

Aprillikuu peaks tegema meele eriti rõõmsaks just poistel, sest kuu algab ja lõpeb elust suuremate seiklusfilmidega, millest suurimaks on kindlasti „**Raudmees 3**“. Leidur ja Raudmehena kurjuse vastu võitlev miljardär Tony Stark (**Robert Downey Jr.**) satub suurtesse raskustesse, kui kõigist senistest vastastest kurikavalam, naljaka nimega tüüp Mandarin (**Ben Kingsley**) ründab tema peakorterit, lõhub ära peaaegu kogu tema varustuse ning sunnib Raudmehe peitu pugema. Haavatuna ja hirmul, peab ta toetuma ainult iseenda nutikusele, mis on teda varemgi lootusetutest olukordadest välja aidanud. Sellest tuleb suur arveteklaarimine, mille käigus otsustatakse vaba maailma saatus.

Lisaks Raudmehe uuele loole saab aprillikuus näha muinasjutulist seiklust „**Hiiglasetaipja Jack**“. Ühe inimese ettevaatamatu viga avab kogemata värava hirmuäratavate hiiglaste maailma, mis puhub taas lõkkele iidse sõja nende ja inimeste vahel. Nüüd peab vapper noormees Jack (**Nicholas Hoult**) saama tõeliseks kangelaseks, et peatada hiiglased, päästa kuningriik ja võita armastatud printsessi süda.

Suured seiklused jätkuvad ka maikuus. Siis saab kino kaudu rännata sellisess paika nagu „Keelatud kuningriik“. See on selges eesti keeles kõnelevate tegelastega vahva animaseiklus

„Raudmees 3“

„Jääaja“ ja „Rio“ tegijatelt, kus hea ja kurja võitlus vaprate sõdalaste ja tigidate pahalaste vahel toimub... ühe täiesti tavalise maja aias. Aga sellest juba järgmisel korral. Kohtumiseni kinos!

Kinokuju

ILUVÕIMLEJA ANNA

Nimi: Anna Milena
Linder
Kool: Gustav Adolfi
Gümnaasium
Vanus: 8 aastat
Elukoht: Tallinn

Räägi oma hobist. Kui kaua oled sellega tegeelnud?

Olen tegeelnud võimlemisega viis aastat – iluvõimlemisega kaks aastat ja sportvõimlemisega kolm aastat. Võimlemine on väga huvitav ja treenides õpib palju uusi trikke.

Mis sulle iluvõimlemise juures kõige enam meeldib?

Mulle meeldibki iluvõimlemise juures kõige enam see, et seal saab pidevalt palju huvitavaid elemente juurde õppida ja tegelikult on iluvõimlejal ka väga ilusad trikood.

Kas sul on sellel alal mõni iidol ka juba?

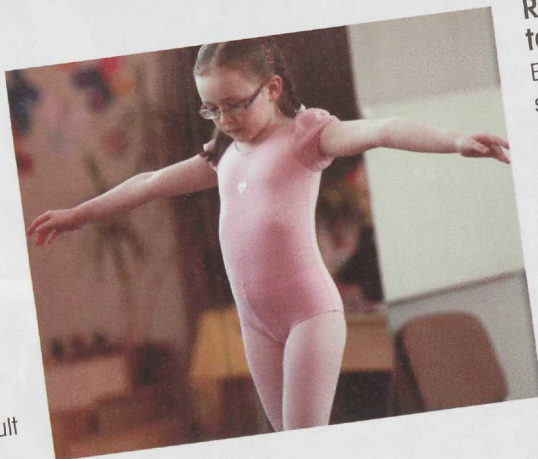
Jah, minu suureks eeskujuks on Anna Kovalenko. Ta on Eesti üks juhtivaid iluvõimlejaid.

Kas soovid tulevikus sellega edasi tegelda?

Jah, aga ainult harrastusspordina.

On sul veel hobisid või lemmiktegevusi?

Mulle meeldib lugeda ajalooramatuid, kus räägitakse erinevate maailma rahvaste kohta. Eriti meeldib mulle tutvuda erinevatel kultuuridest pärit müütidega ja teada saada, milliseid rõivaid nad kandsid.

Räägi oma saavutustest ja võistlustest!

Eelmise võimlemisalaga, sportvõimlemisega, osalesin paljudel võistlustel ja võitsin klubisisestel võistlustel medaleid.

Kommenteeri oma viimast võistlust Tartus 16. märtsil?

Võistlused olid väga toredad. Me ei võitnud küll kahjuks midagi, kuid treener oli meiega siiski rahul.

Milline on olnud sinu parim esinemis/võistlemiskogemus ja miks?

Mulle on meeldinud kõik kogemused. Eriti tore tunne oli siis, kui ma võitsin sportvõimlemises parima vabakava tiitli.

Lõpetuseks...

Minu meelest on võimlemine väga põnev ja tore ala. Soovitan ka teistel tegelda iluvõimlemisega, sest see on tõepoolest huvitav ja treeningutel saab pidevalt midagi uut juurde õppida. Küsitles Anna-Maria Uulma Saue Gümnaasiumist

Omal soovil sauruseks

Küllap leidub igas linnas ja külaski inimesi, kes pole rahul oma vanematelt saadud nimega. Enamasti lubavad seadused täiskasvanuikka jõudnutel oma nime muuta – juhul, kui see tundub veidra või sobimatuna. Mullu tekitas aga kogu maailmas sensatsiooni Ameerikas, Nebraska osariigis elava 23aastase algaja ärimehe Tyler Joseph Goldi soov endale veel üks eesnimi võtta. Uus eesnimi oli sedavõrd haruldane, et selle saamiseks pidi noor-

härä kohtu poole pöörduma. Aga kuna Tyler Gold oli surmkindel, et nime muutmine aitab tal oma äritegevust tõhustada, siis täitis kohus tema soovi: mehe passis on nüüd soliidne nimi Tyrannosaurus Rex Joseph Gold. Kas koletu hiidsauruse nimest saab vormida ka hellitusnime – näiteks Tyranno või Saurus – selle kohta andmed puuduvad.

Pudelikalad kaitsevad loodust

Mullu toimus Brasiilias, Rio de Janeiros ÜRO säästva arengu konverents, mille ehteks said kolm isevärki kalaskulptuuri. Nimelt saastavad kogu maailma mererandu aina enam plastpudelid, mida inimesed ei viitsi rannast lahkudes endaga kaasa viia või prügikasti visata. Brasiilia kunstnikud valmistasid Botafogo rannas seda sorti pudelitest skulptuurid, mis mõjuvad eriti efektselt öösiti, mil hiigelukjude sisemusse paigutatud valgustid lõõvad täies hiigluses särama. Loodetavasti saavad ranna külalised kalade keelest aru ega kipu enam pudelitega merd risustama.

Meie lõunanaabrid püstitasid pika jutu rekordi

Tänavu veebruaris pandi Guinnessi rekordite raamatusse kirja nelja Läti elaniku rekord – nimelt osutus nende järjest 54 tundi kestnud telefonikõne maailma pikimaks. Tegemist oli auhinnalise võistlusega, mille esimene preemia – 4300 eurot – läks jagamisele kahe paari vahel, kuna kumbki paar polnud nõus ka pärast kahepäevast vestlust teisele alla andma. Ega võistelda olnud kerge, sest telefoni kõrval tukkumisest ei saanud juttugi olla, samuti ei lubanud reeglid pidada üle 10 sekundi kestvaid pause ega anda ei-jah-tüüpi lühivastuseid. Eriti lätipärased võitjate nimed küll pole ja samuti pole teada, mis keeles juttu aeti. Aga võit on võit, ning küllap jäädvustasid Leonid Romanov ja Tatjana Fjodorova ning Patric Star ja Christopher Starlsend pikemaks ajaks rekordite raamatusse. Eelmine juturekord – 43 tundi ja 8 minutit – kuulus kahele šveitslasele.

Krokodill ampsas tüki Guinnessi rekordite raamatust

Guinnessi rekordite raamatusse pääsenud isikud ei pruugi alati olla just kõige korralikumate eluviisidega. Näiteks maailma suurima vangistuses elavaks krokodillina rekordite raamatusse pääsenud harikrokodill Lolongi kahtlustatakse vähemalt kahe inimese tapmises ja mitmete isikute ründamises. See aga ei vähenda Filipiinidel elava Lolongi rekordit. Ohtlik rekordiloom on 6,17 meetri pikkune ja kaalub 1075 kilogrammi. Muide, ka meie loomaaias elav krokodill nimega Vanamees kuulub harikrokodillide hulka. Pole aga kuulda olnud, et keegi seda uhket poole sajandi vanust looma oleks mõõtma või kaaluma tikkunud. Küllap kehitaks Vanamees Lolongi rekordist kuuldes ainult õlgu: kah mul asi! Mul siingi hea!

Tuhkatriinu kaotas jälle kinga?

Ei muinasjutud ega filmid pajata sellest, kas Tuhkatriinule meeldis vabal ajal ka legodega mängida. Aga kui meeldiski, siis vaevalt et prints teda oleks legoklotsidest meisterdatud kinga järgi taga otsima hakanud!

Mis tunne on legokingadega kõndida, seda võib iga noor legofänn ise järele proovida, kuid vaevalt et lähiajal keegi suudaks ehitada suuremat legokinga kui see, mille ehtas kuulus inglasele kingamoedisainer Kurt Geiger. Legoklotsidest kokku pandud jalats kaalub tervelt 75 kilo. Moekas kotsaking on 1,6 meetrit lai ja 1,5 meetrit pikk, nii et sellesse mahusid korraga ära nii Tuhkatriinu, prints kui ka mõned saledamad öukondlased.

LED ZEPPELIN

Vello Salumets

Led Zeppelini ei teinud rokkmuusika kõige mõjukamaks ja edukamaks *heavy metal* bändiks mitte haamerdav ega kõuehäälnel heli, vaid võime põimida oma helimaastikku mütoloogiat, müstitsismi, maailmuusikat ja briti folkloori. Led Zeppelini ja publiku ühenduslülideks said vaid bändi kontseptsioonalbumid ja *live*-kontserdid. Led Zeppelini rääkides peab alustama kahest mehest: ansambli mänedžerist Peter Grantist ja kitarrist Jimmy Page'ist.

Kehvades oludes sündinud **Peter Granti** (1935) tööelu algas juba 13aastaselt. Algul oli ta

lavatööline teatris, seejärel leidis tänu karmile väljanägemisele ning 125-kilosele jässakale figuurile tööd kaskadöörina ning professionaalse maadlejana. 1950ndate lõpus sai Peter Grantist kontserdiadministraator, mees, kes iial ei jätnud oma hoolealuseid hätta ja kes oli tõe eest valmis võitlema ükskõik mis vahenditega ja ükskõik kellega.

1960ndate keskel ostis juba *rock'n'roll*'i maailmas tuntuks saanud Grant ansambli The Yardbirds mänedžeri käest ära nii selle bändi aktsiad kui ka mänedžeriõigused. Peagi ta taipas, et Yardbirds päevad on loetud ja edaspidi peab toetuma selles ansambelis mänginud

unistavale, ent talle sümpaatseks saanud soolokitarristile Jimmy Page'ile.

James Patrick Page (1944) võttis põõningult leitud kitarr kätte 15aastaselt, oli Elvise ja Chuck Berry aeg. Ent aastaks 1964 oli Jimmy Page'ist saanud Londoni tuntuim stuudiokitarrist. Ta oli nagu muusikaline kameeleon, kes oli suuteline mängima ükskõik millist stiili. Paar aastat hiljem pakuti Page'ile bändist lahkunud Jeff Becki asemele soolokitarristi kohta ansamblistse The Yardbirds.

Kui 1968. aastal oli antud Yardbirds viimane kontsert, kutsus Peter Grant Jimmy Page'i vaibale ja teatas, et esiteks kuuluvad talle kõik õigused ansambli The Yardbirds nimele talle ja teiseks, et sügiseks on sõlmitud juba lepingud Skandinaavia tuuriks. Jimmy võib soovi korral ja omal valikul kokku panna uue ansambli. Nüüd jäi vaid üle leida bändile tegusad liikmed.

John Paul Jones (1946) vanemad olid muusikud. Kui 13aastaseks saanud poiss palus pianistist isal osta basskitarr, kuulis ta vastuseks: "Unusta ära, mängi parem tenorsaksofoni. Paari aasta pärast läheb basskitarr moest ja siis ei mäleta seda pilli enam keegi!" Jonesiga oli Jimmy stuudiotööd tehes tutvunud juba

1960ndate keskel ja tema uude bändi keelitamisega polnud erilisi probleeme. Oli vaja leida veel laulja ja trummar, aga see osutus juba raskemaks. Siis aga levis Page'i kõrvu kuuludus ühest pikast blondi peaga Birminghami kutist.

Robert Anthony Planti (1948) isa oli insener, kes kavatses anda oma pojale heas koolis parima hariduse. Kuid 13aastaselt hakkas Robert vanemate pahameeleks peegli ees matkima oma ebajumala Elvis Presley lava-liigutusi. Mõne aja möödudes köitis teda bluu, ta kasvas pikad juuksed ja hakkas vanemate meelehärmiks kandma imelikke rõivaid. Poeg oli huvitatud vaid muusikast, muutudes kõigi silme all parandamatuks biitnikuks. Robert lahkus kodust ja teenis elatist kohalikes ansamblites laulmisega. The Band Of Joy nimelises bluusiansamblis musiteerides sõbrunes ta turske pikajuukselise trummimängijaga.

John Henry Bonham (1948) armastus löökriistade vastu tärkas üsna varakult. Oma esimesed trummid tegi ta konservikarpidest ja 15aastaselt oli tal juba isiklik trummikomplekt. Peagi tunti Johni ümbruskonna raevukaima trummarina, keda mõnes klubis lavalegi ei lubatud.

Kui Peter Granti ja Jimmy Page'i ponnistused Planti ja Bondhami värbamiseks olid vilja kandnud, kohtuti 1968.aasta suvel ja tulevane superbänd oligi koos. Algselt plaaniti ansambli nimeks panna New Yardbirds. Siis aga pakkus Jimmy Page välja The Who bassisti John Entwistle'i naljatlemisi öeldud nime Led Zeppelin, andes sellega nagu mõista, et küllap „tinast dirižaabel” kukub kolinal taevast alla. Page otsustas selle ära kasutada: et ansambli nime valesti ei mõistetaks, visati sõnast *lead* välja a-täht ja bändi nimeks sai **Led Zeppelin**.

ZEP-i esimene omanimeline album salvestati 1968. aasta sügisel, helirežissuuriga tegeles Jimmy Page ise. Kogu materjali salvestuseks ja töötlemiseks kulus kahe nädala jooksul vaid 30 tundi. Seitse aastat hiljem, kui seda albumit oli müüdnud juba seitsme miljoni dollari eest, meenutas Peter Grant, et tollal tuli tal taskust välja käia vaid 2500 dollarit.

Jimmy Page oli plaadi helirežissöörina püstitanud ülesande, et *sound* peab olema laval taasesitatav. Seepärast kasutas ta salvestusel instrumentide ja vokaali mitmekordset dubleerimist võimalikult vähe.

Lõpptulemuse saavutamiseks olid tal mõned üsna ebataavalised ideed. Tavaliselt paigutasid helirežissöörid stuudios kitarrivõimendi ette vaid ühe mikrofoni. Page pani aga ühe mikrofoni võimendi ette ning teise üsna kaugele selle taha. Soovitud heli saadi mikserpuldist kätte nende kahe signaali liitmisel. Võimendi taha paigutatud mikker ei püüdnud kinni mitte otse-, vaid stuudioseintelt peegeldunud heli, tekitades *soundi*, mida kuuleb kuulaja *live*-kontserdil.

Seni, kuni bänd stuudios istus, otsutas mänedžer Zep-i värske demomaterjaliga sõita New Yorki, et teha panus Ameerikale. Peter Grant ei sõitnud tundmatusse, kuna uue briti ansambli vastu oli hakanud huvi tundma kuulus plaadifirma Atlantic, kes, taibanud, mis suunas *rock* areneb, püüdis oma konkurentidest pool sammu ees olla.

Plaadimaterjali läbi kuulunud, sai Grant vastuseks: „Me võtame teid.” „Ärge kiirustage,” teatas mänedžer, „te ei tea veel minu hinda!” Kõrvalepõikena võib tuua ühe, nüüd juba rokkmuusika *managementis* klassikaks saanud Peter Granti ütlust. Kui edukas rokkansambel võis tollal teenida 60% esinemistuludest, siis teatas ta 1972. aasta USA kontserdituuri ajal, et hakkab võtma 90% sissetulekutest. Korraldajad küll protesteerisid, kuid Peter Grant ei andnud järele. Led Zeppelini esikalbum ilmus jaanuaris 1969. Tänu eelnenud kuu aega kestnud USA tuurile ja demoplaatide levitamisele kohalikes raadiojaamades, saabus albumile 50 000 ettetellimust. Samal ajal ignoreeriti Inglismaal seda albumit täielikult.

Just Led Zeppeliniga on seotud uus termin *heavy metal*. Seda hakkasid kasutama rokiajakirjanikud, keda seoses uue fenomeni ilmumisega senini kasutusel olnud vanad terminid *white blues* ja *heavy music* enam ei rahuldanud. Nii tõsis lendu üks rokiajaloo kuulsamatest bändidest. See kümme aastat kõrgel taevas lennanud tinast dirižaabel jõudis välja anda 9 albumit, mida tänaseks on müüdnud üle 300 miljoni ja oma kontserditurneedel suudeti purustada kõik senikehtinud publikurekordid.

1980.aasta septembris leiti voodist surnuna trummi-mängija John Bonham. Surma põhjus oli sama mis Jimi Hendrixil: lämbumine pärast ohtrat alkoholi tarbimist. Kuu aega hiljem ilmus ametlik teade, et Led Zeppelin on tegevuse lõpetanud.

VIDEOKLIPID: http://www.youtube.com/watch?v=HQmmM_qwG4k&feature=Bf&list=AL94UKMTqg-9COQaayYH8XrlkjQ7—t-yE
<http://www.youtube.com/watch?v=9Q7Vr3yQYWQ&feature=related>
<http://www.youtube.com/watch?v=RINhD0oS5pk&feature=Bf&list=AL94UKMTqg-9COQaayYH8XrlkjQ7—t-yE>
http://www.youtube.com/watch?v=6HSxOjkuLM&feature=bf_next&list=AL94UKMTqg-9COQaayYH8XrlkjQ7—t-yE

Ütle üks hea autolapse nimi!

Legendaarne Martin – Aston Martin

Jüri Trouberg

Aston Martin Vanquish

Aston Martin DB5

Aston Martin 1935

Aston Martini asutajateks olid kaks inglasi: **Lionel Martin** ja **Robert Bamford**, kes enne 1913. aastat olid hooldanud ja müünud Londonis tegutsenud väiketootja Singer autosid. Oma nime sai masin **Aston Hilli** mäkketõusuvõistluste järgi, millest Lionel Martin oli edukalt osa võtnud.

Martin ja Bamford jõudsid innukalt tegutseda vaid paar aastat, siis läksid mõlemad Esimesse maailmasõtta. Tehase seadmed müüdi lennunduskompaniile ja pärast sõda asus ettevõtet rahastama keegi krahv Zborowski. Autod said küll tänu oma maailmarekordilisele kiirusele ja kiirendusele ruttu kuulsaks, kuid läbimüük jäi siiski kehvaks ja firma tegi läbi mitu pankrotti. Aastal 1925 rajatud uus firma Aston Martin Motors tegutses edasi juba ilma Martini ja Bamfordita. Rohkesti oli ettevõttel raskusi ka Teise maailmasõja järel, kuid ikka leidis mõni rikas rahastaja, kes aitas elegantisel masinal püsida. Aastail 1994 – 2007 kuulus Aston Martin Ford Motor Companyle ja Fordi osalus on autodel praegugi, kuigi peaomanikuks on juba kuus aastat Kuveidi investeerimisgrupid koos inglasest töösturi John Sindersiga.

Autod, mille tunnuslauseks on „Power, beauty, soul!“ (Jõud, ilu, hing!) on ostmiseks jõukohased küll ainult väga rikastele, kuid kinolinalt võib neid imetleda igaüks.

Aeg-ajalt ilmub uudistesse teateid mõne erilise Aston Martini kohta: näiteks müüdi mõned aastad tagasi oksjonil kui 307 500 naela eest maha sinkjashall Aston Martin DB5, mis oli kogu oma muusikakraamiga tükki aastal 1964 valmistatud ekstra legendaarsele biitlile Paul McCartneyle. Mullu sai keegi rikas britt 300 000 euro eest endale osta Aston Martin V12DBS-i, mida Daniel Craig juhtis Bondi-filmis „007: veidi lohutus“.

Pajatakse ka Suurbritannia prints Charlesi Aston Martin Volantest, mille kuninganna Elizabeth oli talle 21. sünnipäevaks kinkinud ja mis sõidab suurepäraselt tänini, kusjuures masina kütus on toodetud inglise veini ülejääkidest.

15. jaanuaril, Aston Martini 100. juubelil, teatati, et tänava ehitatakse mitu uut juubelimuudelit, millest igaühte valmistatakse täpselt sada tükki. Punane juubeliauto aga tõsteti helikopterite abil ühe Dubai luksushotelli katusel asuvale helikopteriplatsile. 300 meetri kõrgusele pole vist seni ühtki hällilast tõstetud!

Kui filmisõprade käest küsida, missugune kangelane meenub automargi Aston Martin nime kuules, kõlab vastuseks kindlasti: „Bond – James Bond!“

Tõepoolest: aastal 1964 valminud Bondi-filmis „Kuldsõrm“ (Goldfinger) oli Aston Martin peaaegu niisama tähtis tegelane kui briti salaluuraja ise! Autoajaloolased väidavad, et algul oli kavas Bond selles filmis panna Jaguari rooli keerama, kuid peale jäi siiski Aston Martin. Bondi masinal olid teadagi

igasugused lisaseadmed – kuulipildujad, vahetuvad numbrid, viskipeidikud, tugevdatud pörkerauad. „Kuldsõrme“ Bondi kehas-tanud Sean Connory käe all liikuvat hõbedast Aston Martin DB5-d nimetati elegantseks summarelvaks.

Auto ise on aga märksa vanem nii „Kuldsõrme“ filmist kui ka Ian Flemingi romaanist, mille alusel linatöös loodi.

Aston Martini sünniaastaks on **1913** – niisiis tähistab see brittide autolegend tänava oma 100. sünnipäeva. Esimesed samanimelised autod olid teadagi oma sajandi lapsed, kuid elegantsus ja küllaltki kopsakas hind käisid ka nende jõuvankritega kaasas.

polly pocket™

WOW!
Polly
pole
müürilill!

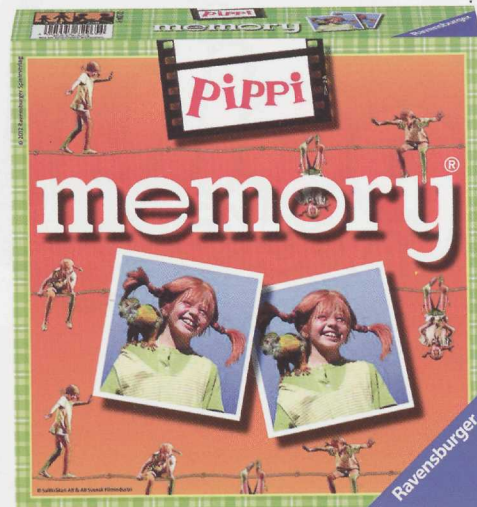
Kas tead, et vanasti
öeldi „müürilill“ selle
kohta, kes läks küll peole,
kui tantsupörandale
ei kippunud
ja jäi seinä
äärde istuma?

Ajad
muutuvad,
ja nüüdseks on isegi
seinad muutunud mõnusateks
peopaikadeks! Kui sa ei usu, siis
vaata Pollyt, kes korraldab ilmatu
vahvaid seinapidusid! Polly peol
võib tantsida, kiikuda, liugu lasta
ja sõpradega juttu puhuda. Kõige
lahedam on see, et kogu see kirev
maailm ei võta su toas palju
ruumi: see Polly komplekt ongi
mõeldud seinale
kinnitamiseks.

Sinu otsustada,
hea lugeja, jääb aga
see, missugune maal
või foto oleks parimaks
täienduseks Polly
seinakomplektile!

Ootame ideid ja
joonistusi toimetusse
enne **5. maid 2013!**
Peaa hinnaks Polly
seinakomplekt
Rimonnelt!

PIPIGA ON LAHE!

Pipi Pikksukast, Astrid Lindgreni loodud röömsameelsest raamatukangelasest, on tehtud nii filme, näidendeid kui ka muusikale. Teretunud küllalisena teguseb vallatu punapea juba ka lauamängude juures. Paistab, et Pippi võlusõnad kandsid vilja – mäletate ju küll: „Väike väänik, anna asu, et ma suureks eal ei kasu!” Igavesti lapseks jäädes on Pipil teadagi rohkesti nippe ja trikke, et elu lõbusamaks muuta. Päris põnev oleks teada, kuidas maitsevad pannkoogid, mida Pippi pidulikel puhkudel sõpradele küpsetab!

Niisama huvitav oleks lugeda ja vaadata neid kooke, mida Sina, hea lugeja, oskad valmistada – olgu siis emadepäevaks või mõne muu peo tarvis!

Kuna kook ümbrikusse ei taha mahtuda, siis pane oma koogimõtted paberile ja saada Hea Lapse toimetusse enne **5. maid 2013!**

Parimatele preemiaks Pipiga lauamängud Rekato!

NB! Vaata kindlasti ka Rekato veebipoodi, mille aadress on www.rekato.ee

REKATO

Ravensburger

